

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 1, 2016, • Vol. CVII Nr. 104 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-31-16

ŠIAME NUMERYJE:

Vieta, kur gimsta idealai – 8 psl.

Prisimename 1936 m. olimpinį plaukiką John Macionį – 12 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Ypatinga diena 30 tūkst. vaikų

Prezidentė D. Grybauskaitė Rugsėjo 1-osios proga pasveikino mokytojus ir mokinius.

Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Rugsėjo 1-ąją Lietuvos pirmoko pasas bus įteiktas daugiau nei 30 tūkst. vaikų. Antrus metus iš eilės pirmokų Lietuvos mokyklose bus daugiau nei abiturientų (26,8 tūkst.). Dar 2 tūkst. simbolinių dokumentų kaip valstybės dovana šiemet iškeliavo į lietuviškas mokyklas 20 užsienio šalių.

„Pirmoko pasas primena mažiesiems mokinukams, Lietuvos vaikams, kokie jie svarbūs ir laukiami mokykloje. Tai

simbolinė dovana ir patraukli ugdymo priemonė, ją galima naudoti per pamokas arba savarankiškai – tiek spausdintą versiją, tiek elektroninius priedus”, – sako švietimo ir mokslo ministrė Audronė Pitrėnienė.

Pirmoko paso tekstą kūrė vaikų rašytoja Urtė Uliūnė, paveikslėlius piešė knygas vaikams iliustruojanti dailininkė Rasa Joni.

– 2 psl.

Ant amerikiečių stalo – lietuviškas sūris

„Džiugas“

JOVITA BELIAK-ANTANAVIČIENĖ

Senų senovėje ant septynių kalvų milžinas, vardu Džiugas, Lietuvoje įkūrė Žemaitijos sostinę – Telšius. Netrukus legenda apie šį stiprų milžiną pasklido po visą pasaulį, o jo vardas pradėtas vadinti tik labiausiai nusipelnčius. Ne veltui Telšiuose išsikūrusi viena didžiausių ir moderniausių pieno perdirbimo įmonių Lietuvoje – „Žemaitijos pienas” – šį vardą skyrė išskirtiniam savo gaminiui – kietajam sūriui, kurį mėgėjai dabar žino kaip legendinį sūrį „Džiugas”.

„Žemaitijos pienas” Lietuvoje sukūrė kietojo sūrio tradicijas

Įmonės „Žemaitijos pienas” istorija siekia 1924 metus, kai ši Telšių pieninė veikė dideliu pajėgumu, gamindama ir vartotojus aprūpindama pagrindiniais gaminiais: sviestu, varške, grietine bei kitais pieno produk-

Kiekvienas sūrio pristatymas reikalauja tinkamo pasiruošimo. Degustacijos pritraukia daug žmonių, kurie smalsauja tiek apie lietuvišką „Džiugo” sūrį, tiek ir apie Lietuvą.

Astos ir Andriaus Plankių asmeninio archyvo nuotraukos

tais. Ilgainiui vystantis technologijoms bei semiantis patirties iš geriausių Europos ir JAV įmonių, „Žemaitijos pienas” pradėjo naudoti pažangiausią pasaulyje membraninę

pieno valymo technologiją „Bactocath”, tokiu būdu praturtindamas bei išplėsdamas savo produktų įvairovę ir jų kokybę.

– 4 psl.

Sokratas buvo išmintingas todėl, kad nemanė žinąs ko nežinojo. – Ciceronas

Žvelgiant iš šalies, lietuviams, žinoma, reikėtų didžiuotis, kad jų tautietis Vygaudas Ušackas pasiekė rimtų aukštumų – tapo Maskvoje reziduojančiu visos Europos Sąjungos (ES) ambasadoriumi. Suprantu, kad, šių itin svarbių pareigų ėmėsis, jis privalo rūpintis ne vien lietuviškomis aktualijomis.

Bet ar V. Ušackas turi moralinę teisę pamiršti lietuviškuosius interesus, nustumdamas juos toliman užkampin? Ar galima pateisinti jo dažnai žarstomą tuščiažodžiavimą bei nutylėjimus?

ES ambasadoriumi Maskvoje V. Ušacku nusivyliau „Lietuvos ryte“ perskaitęs jo straipsnį „Lietuva ir Lenkija: viena pati svarbiausia pamoka“. Pirmiausia akis badė ambasadoriaus gebėjimas daug kalbant nepasakyti nieko konkretaus. Žinau, suprantu, kad visi pasaulio diplomatai priversti „pilsyti iš tuščio į kiaurą“. Teko girdėti net anekdotą: „Jei ambasadorius sako ‘taip’, omenyje jis turi ‘gal taip, gal ne’, o kai jis taria ‘galbūt’, mintyse sako ‘ne’. Bet jei jis sako ‘ne’, tai koks jis, po velnių, ambasadorius?“

Taigi pripažindamas, kad visiems diplomatams būdingas abstraktus kalbėjimas, kad dviprasinės frazės šioje sferoje neišvengiamos ir net reikalingos, vis tik saiko turėtume paisyti visur, net ir diplomatinėse diskusijose. Nederėtų rašyti straipsnių, kuriuos aukštąjį humanitarinį išsilavinimą turintys skaitytojai nepajęgtų suvokti, apie ką kalba autorius. Tokių pinių, dviprasmių straipsnių rašymas – nepagarba skaitytojams ir priekaištas leidiniui, kuriuos jis juos spausdina.

Pastarasis V. Ušacko tekstas „Lietuva ir Lenkija: viena pati svarbiausia pamoka“ – būtent toks. Nesuprasi, nei kas teisus, nei kas kaltas, kas iš ko privalo pasimokyti, kam privalu nusileisti, atgailauti.

Be kita ko, ambasadoriaus V. Ušacko straipsnis – dar ir klaidinantis. „Lemtingiausiais istorijos momentais Lietuva galėjo pasiremti Lenkija, kaip ir Lenkijai ne kartą reikėjo Lietuvos paramos“. Taip rašo V. Ušackas. Sutinku, būta momentų, kada draugavome, vieni kitiems padėjome, vieni kitus rėmė-

Bandymas įtikti ir vieniems, ir kitiems

GINTARAS VISOCKAS

me – Žalgirio mūšyje, 1831-ųjų, 1863-ųjų sukilimuose. Bet kodėl ambasadorius nė žodeliu neužsimena apie Lenkijos nusikaltimą – Rytų Lietuvos okupaciją? Ji buvo ilga, žiauri, todėl vargu ar pateisinamas jos nutylėjimas net kalbant apie gražius momentus.

Štai dar vienas ambasadoriaus viešas pareiškimas: „Lietuva ir Lenkija yra tos šalys, kurių santykių istorija gali suteikti impulsą ES atsinaujinimui, stiprėjimui, klestėjimui“. Ar tikrai? Lietuva galėtų atleisti Lenkijai jos kadaise iškrestą išdavystę, bet oficialioji Varšuva neatsiprašė mūsų už Vilniaus krašto pavergimą bei lenkinimą. Ir nėra jokių užuominų bei ženklų, jog norėtų, ruoštųsi atsiprašyti.

Varšuva net nepasmerkė ultimatyviu tonu Lietuvai keliamų tomaševskininkų pretenzijų dėl lenkiškų užrašų bei pavadinimų, nepalengvino Punske ir Seinuose ne savo noru lenkėjančių lietuvių padėties. Tad ar ne per anksti Lietuvos-Lenkijos santykius vadinti idealiais, pone V. Ušackai? Ko galėtų pasimokyti prancūzai, vokiečiai, britai, italai ar ispanai iš Lietuvos-Lenkijos tarpusavio santykių? Kaip užgrobti kaimyninės šalies sostinę ir asimiliuoti jos gyventojus?

Nenorėjau grįžti prie šios jau nuvalkiotos temos, tačiau keistą, tendencingą ambasadoriaus straipsnį prisiminiau neatsitiktinai. Ką jis galėtų reikšti: Lenkijai akivaizdžiai advokataujama, bet Lenkijos interesai ginami taip klatingai, kad dauguma lietuvių nesuvoktų išdavystės?

Lietuviškojoje žiniasklaidoje ir vėl gausu svarstymų, kodėl per pastaruosius kelerius metus Lietuvos ir Lenkijos prezidentai nė sykio nesusitiko nei Varšuvoje, nei Vilniuje. Suprask, labai negražu, kad

susitikta tik Kroatijos mieste Dubrovnike. Draugystės su Lenkija bet kokia kaina šalininkai primena, kaip neva gražiai bendraudavo ankstesnieji Lietuvos ir Lenkijos vadovai.

O man norėtųsi paklausti – kam naujinga ta dirbtinė vaidyba bei nenuoširdžios šypsenos? Prezidentė Dalia Grybauskaitė nesiveržia nepalankiomis sąlygomis bi-

čiuliautis su arogantiška, savanaudiška kaimyne. Svarbiausia, kad Lietuva ir Lenkija sėkmingai bendradarbiauja pačiomis svarbiausiomis temomis – ir dėl gynybos, ir dėl energetikos. Taip pat svarbu, kad turi panašų požiūrį į agresyviają Rusiją.

Ko dar galime norėti iš kaimynų? Kad Lietuva nusileistų Lenkijai vertindama lenkų tautinės mažumos padėtį Vilniaus ir Šalčininkų rajone, t.y. savanoriškai sutiktų su paslėptu, maskuojamu šio krašto žmonių lenkinimu?

Kad slaptas šio krašto lenkinimas tęsiasi ir šiandien, supratau stovėdamas Vilniaus Pilaitės stotelėje prie „Pupos“ prekybos centro. Pamačiau privažiuojantį autobusą, kurio maršrutas link Karveliškių ir Rastinėnų buvo užrašytas ne vien lietuviškai, bet ir lenkiškai...

Aršioms draugystės su Lenkija propaguotojams, pavyzdžiui, delfi.lt apžvalgininkui Rimvydui Valatkai ar LRT žurnalistui Virginijui Savukynui, derėtų atvėsti siekiant rankų paspaudimo „bet kokia kaina“. Štai kai Lenkijoje bus išgirstas tokių istorikų kaip Zbigniew Gluza, raginančio atsiprašyti už Vilniaus okupaciją 1920-aisiais, arba lenkų istoriko Mateusz Staron, teigiančio, jog Żeligowski maištas prieš Lietuvą – tai tokie pat „žalieji žmogeliukai“, kurie Vladimiro Putino įsakymu okupavo Krymą, – tada ir pradėkime su Varšuva bičiuliautis.

O kol kas mums derėtų neprarasti savigarbos, tvirtybės ir užsispyrimo ginant savo teisę išlikti lietuviams ne tik Šalčininkuose, bet ir Punske, ir Seinuose. Jei dabartinė Lenkija būtų išties strateginė mūsų partnerė, jai derėtų pirmai ne tik pripažinti, bet ir taisyti istorines klaidas.

Ypatinga diena 30 tūkst. vaikų

Atkelta iš 1 psl.

Atvertę pirmoko pasą vaikai susitiks su dviem herojais – guvia ir smalsia pirmoke Minte bei žaismingu jos palydovu Moku. Jie pakvies leistis į kelionę po Lietuvą, jos istoriją ir dabartį. Kartu su herojais keliaudami paso puslapiais pirmokai supažins su reikšmingais ir įdomiais Lietuvos istorijos įvykiais, valstybės simboliais, didžiausiais miestais, kalba, kariuomene, mokslo pasiekimais.

Pase pirmokai galės įsiklijuoti savo ir mokyklos nuotrauką, pažymėti svarbiausią informaciją apie save ir mokyklą. Pirmoko pase taip pat pateikiami patarimai, kaip saugiai elgtis gatvėje, bendrauti su draugais ir nepažįstamaisiais, kur skambinti nelaimės atveju.

Pratęsti pažintį su smalsuoliais Minte ir Moku pirmokai galės žaisdami edukacinį žaidimą internete. Žaismingam ir įdomiam pirmokų mokymuisi skirtą žaidimą sudaro 24 interaktyvios užduotys, parengtos pagal 6 temas – „Aš ir mokykla“, „Lietuvos istorija“, „Lietuvos kultūra“, „Mokslas“, „Knygos“ ir „Tyrinėjimai“.

Tradicinė šventė – geltonųjų auto-

busiukų perdavimas mokykloms – rugsėjo 1-osios išvakarėse vyko Vilniaus Daukanto aikštėje. Čia Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasveikino susirinkusius mokinius ir mokytojus. „Rugsėjo 1-ąją į gatves ir vėl išrieda geltonieji autobusai. Jie visą vasarą laukė savo keleivių – smalsių, į mokyklas siekti žinių išskubančių Lietuvos vaikų“, – sakė Prezidentė.

Simono Daukanto aikštėje savivaldybėms iš viso perduoti 82 nauji „Volkswagen Crafter“ markės mokykliniai autobusai. Pirmą kartą per šešiolika metų autobusų šiemet nupirkta beveik dvigubai daugiau. 22 savivaldybės gaus po du autobusus. Švietimo ir mokslo ministerija, 2000 m. inicijavusi mokyklų aprūpinimą geltonaisiais autobusais, per keliolika metų savivaldybėms yra nupirkusi 821 autobusą.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo ir mokyklinių prekių rinkimo akcijoje „Mažoj širdelėj – didelės idėjos“. Jos sumanytojai maltiečiai kartu su kampanija „Už saugią Lietuvą“ kviečia visą rugsėjį aukoti kanceliarines prekes, mokyklinius reikmenis ir lėšas skurdžiai gyvenantiems vaikams bei mal-

Prezidentė dalyvavo mokyklinių prekių rinkimo akcijos „Mažoj širdelėj – didelės idėjos“ renginyje. Roberto Dačkaus nuotr.

tiečių vaikų dienos centrams išlaikyti.

D. Grybauskaitė padovanojo dvi pilnai sukomplektuotas mokyklines kuprines pirmokams. Prie akcijos, aukodami mokyklinius reikmenis, taip pat prisidėjo Prezidentūros darbuotojai, kampanijos „Už saugią Lietuvą“ ambasadoriai Beata Nicholson, Daiva Žeimytė, Richardas Jonaitis, kunigas Kęstutis Dvareckas, broliai Algirdas ir Remigijus Gataveckai.

Labdaros akcija „Mažoj širdelėj – didelės idėjos“ vykdoma jau ketvirtus metus. Pernai maltiečių parama kan-

celiarinėmis prekėmis išdalinta 1 500 vaikų 35-iose Lietuvos vietovėse. Suaukotos piniginės lėšos skiriamos vaikų maitinimui, pavėžėjimui iki dienos centrų, jų veiklai ir išlaikymui.

Aukoti galima atvežant mokyklinių reikmenų į maltiečių atstovybes, paskambinus trumpuoju numeriu 1419 (2 eurų auka), arba pervedant į Maltos ordino pagalbos tarnybos sąskaitą LT29 4010 0424 0397 4431 (paskirtis: vaikams).

ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284 Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Administracija –

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome. Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

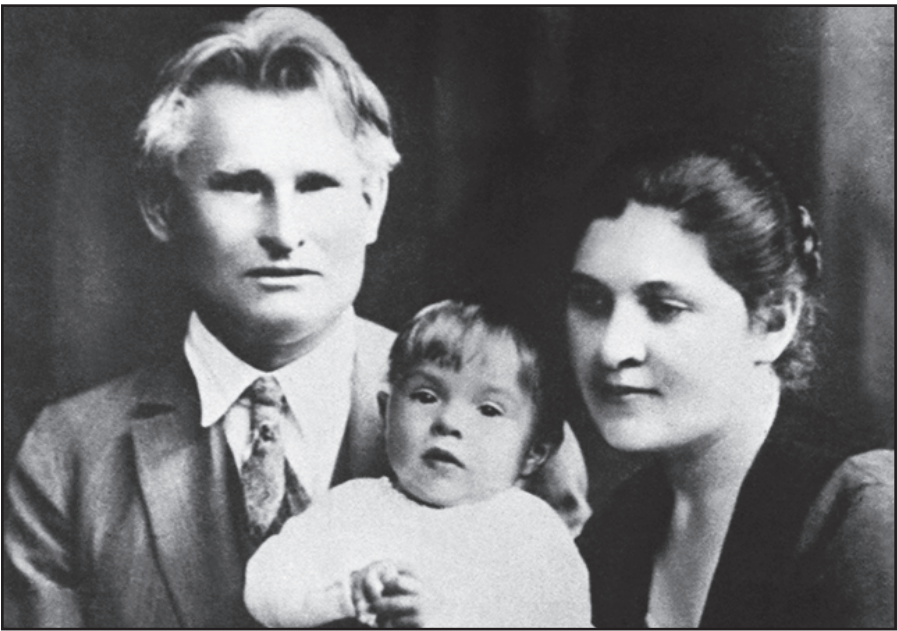
Kazys Grinius apie žydus

KĘSTUTIS SKRUPSKELIS

Visi esame girdėję, kad mažybinis daiktavardis „žydelis“ turi stiprų neigiamąjį atspalvį ir todėl nevertotinas. Į tai 1933 metais kalbos kultūros žurnale „Gimtoji kalba“ atkreipė dėmesį komunistas pagrindininkas, būsimasis „Tiesos“ redaktorius, Genrikas Zimanas. Pasak jo, ir žodis „žydas“ esąs nemalonus, ir būtų gerai, jeigu lietuviai sugalvotų kitą, nors kai kur vartojami „israelitas“, „hebrajus“ jam taip pat nepatrauklūs. Bet su žodžiu „žydas“ galima susitaikyti. Tačiau „žydelis“ niekaip negalima suprasti malonine prasme. Zimanas prisimena, kad jo miestelyje niekas vietinių taip nevadindavo. „Žydeliai tebuvo tie, kurie atsibastydavo iš tolo, kurių reikėję saugotis, kad neapmautų, kuriais motinos savo neklusnius vaikus gąsdindavo“ (nr. 6–7, p. 97–98).

Zimano sampratoje viską lemia klausytojas: ką klausytojas girdi, taip ir yra. Žodžio „žydelis“ reikia atsisaikyti, nes žydus tai užgauna, ir nesvarbu, kaip nusiteikęs tas, kuris taip išsireiškė. Jo argumento atmesti negalima, nes socialiniuose santykiuose tam tikras jautrumas kito atžvilgiu yra būtinas. Kita vertus, padėtis kur kas sudėtingesnė, kada omenyje turima ne tas, kuris girdi ar skaito, bet tas, kuris vartoja. Man ši problema kyla beskaitytant senus laikraščius, kuriuose žodis „žydelis“ užtikamas dažnai. Klausimas maždaug toks: ar vien to žodžio užtenka, kad autoriui primestume antisemitizmą? Esu užtikęs nemažai atvejų, kur menkinanti „žydelis“ interpretacija nesiderina su kontekstu.

Štai atvejis, dėmesį patraukęs, nes išsireiškta drūtai, spalvingai. „Vilniaus žinios“ 1908 m. rugpjūčio 21 d., aprašė Vilniuje vykusią rusų ir baltarusių veikėjų konferenciją. Konferencijoje daug kalbėta apie žydus: jų „žodžiams įtikėjus, galima pamanyti, kad žydai pavojingesni žmonėms ir už žemės drebjimą, ir už cholera, ir už japonus!“ Anuo metu cholera užklupdavo dažnai ir nusinešdavo nemažai gyvybių. O kiek tai liečia japonus, būdavo madinga europiečiams priminti „geltonąjį pavojų“. Tęsiu citatą: „Kad koku nors būdu pasisektų išnaikinti žydus, tai susyk valstietis pradėtų blynus kepti, veršieną valgyti <...>. Tegu mūs žydeliai meldžia Dievo, kad <...> [mini kelių kalbėtojų pavardes] neįgytų valdžios, nes tada jie žydus žlugtinėje užgrumdytų. Gerai, kad Dievas kiau-

Už žydų gelbėjimą Prezidentas Kazys Grinius ir jo žmona Kristina Griniuvienė 2015 metais buvo pripažinti Pasaulio Tautų Teisuliais. A. Griniaus asmeninio archyvo nuotr.

lėms ragų nesuteikęs!”

Man skaitant „mūs žydeliai“ kažkokia menkinanti gaida girdisi. Bet abejoju, kad autorius būtų to norėjęs. Spėju, kad tai nereikšminga kalbos maniera, nieko apie jo pažiūrą į žydus nepasakanti. Akivaizdu, kad jam antisemitizmas neatlaiko intelektualinės kritikos ir yra pavojingas: ačiū Dievui, kad kol kas tos kiaulės be ragų. Šiaip ar taip, atsižvelgus į visą kontekstą, būtų neteisybė jam primesti antisemitizmą. Beje, rašinys nepasirašytas.

Man šiais laikais visos mintys sustoja ties Kaziu Griniu. Subrendęs Grinius žydų klausimu abejonių nekelia. Nepriklausomybės laikais jis, kaip ir kiti liaudininkai, nedviprasmiškai smerkė antisemitizmą ir skatino lietuvius išmokti su žydais sugyventi. Pavyzdžiui,

trečiojo dešimtmečio pradžioje jis griežtai pasmerkė, kartais juos vadindamas fašistais, tuos lietuvius, kurie pradėjo dergti žydų iškabas. Tačiau net ir šio laikotarpio Griniaus rašiniuose žodis „žydelis“ pasitaiko, nors rečiau. Nežinau, kada jis jo atsisakė.

1935 m. liepos 21 d. žydų savaitraštis „Apžvalga“ paskelbė su Griniu pokalbį apie lietuvių-žydų santykius. Pokalbis turiningas ir vertas dėmesio. Pasirodo, Grinių piktina polinkis vienas kitam žarstyti komplimentus, girtis, kaip gerai sugyvenama, ir nesigilinti giliau. Priešingai, tam tikro antagonizmo buvo ir yra. Šiek tiek kalta „fanatiška“ katalikybė. Šalia to visada tarp kaimo ir miesto iškyla konfliktų. Bet svarbiausia trinties priežastis yra skirtingi ekonominiai inte-

Vilniaus senamiestyje atsirado „Atminimo akmuo“ Vilniaus geto metraštininku vadina- mam Ičchokui Rudaševskiui. Martyno Ambrazo nuotr.

resai. Norintiems plačiau susipažinti su Griniaus pažiūromis dar siūlyčiau pasiskaityti jo „Žydai ir nežydai“, „Lietuvos žinios“, 1939 m. lapkričio 3 d. Tai pokalbis su Griniu po to, kai lietuviams perėmus Vilnių, kilo keli su žydais incidentai. Grinius informuotas ir dalykiškas. Iš jo vertėtų pasimokyti, kaip turinio ir niuansų neskandinti moralistinėse bendrybėse. Pagunda žarstyti komplimentus buvo, nes žydų parama Vilniuje buvo gyvybiškai svarbi. Bet Grinius pagundai atsispyrė.

Bet ką jis apie žydus manė dar būdamas jaunas? Apytikriai 1890–1900 m. jo publicistikoje „žydelis“ užtikamas dažnai, ir tai remia išvadą, kad pradžioje tam tikras kaimiškas antagonizmas žydams buvo. Pagrindinė to laikmečio tematika: kaip žydeliai lietuvius išnaudoja, keliskart kainas padauginę, jiems kišdami menkaverčius „tavorus“ (prekes). Pavyzdžiui, 1890 metų kovo mėnesio „Ukinike“ jis aiškina, kad susirgus dizenterija galima gydytis arbata ir geru vynu. Deja, gero vyno nusipirkti sunku: „vietoj jo duoda dabar kromuose kasžinkokių nu-kvarbįtą taip, kaip vyną, skystimą: žydeliai patys dabar pas save slapta dirba tokį vyną. Užtaigi vercziaus jau nusipirkti gero konjako <...>“.

Dvidešimtojo amžiaus pradžioje dar randame užuominų apie žydelių daromas skriaudas. Bet Grinius pradeda plėtoti ir kitą tematiką, būtent, kiek daug lietuviai gali ir turėtų iš žydų išmokti. Pasirodo, žydės itin gerai prižiūri savo kūdikius – žydų kūdikių mirtin-gumas nepalyginamai mažesnis negu lietuvių. Žydai mažiau geria. Pasak Griniaus, Rusijos imperijos statistika rodė, kad Lietuvoje mažiau geriama negu kitose imperijos tautose. Tačiau tai apgaulinga: Lietuvoje būdavo daug žydų, ir jie mažiau gerdavo, taip gerokai sumažindami krašto vidurkį. O vienu lietuvių rodikliu būtų prasti („Dar blaivybės klausimu“, „Lietuvos žinios“, 1923 m. gegužės 23 d.). Žydai daugiau laikosi švaros: lietuviai turėtų prieš šventes apsivalyti, kaip daro žydai („Švaros ir sveikatos savaitės“, „Sveikata“, 1928, nr. 2, p. 1–2). Bet svarbiausia tai, kad žydai vienas kitam padeda. Žydų solidariumą jis pastebėjo tiek pradžioje, tiek vėliau. Pavyzdžiui, 1894 metais Marijampolę nusiaubė gaisras: žydeliai vienas kitą šelpia, o „krikščionys“ ne („Ukinikas“, 1894, nr. 7, p. 51–52). Minėdame pokalbyje „Žydai ir nežydai“ jis panašiai akcentavo, kad žydai vienas kitam padeda, ką lietuviai daro retai.

LAIŠKAI

LIULEVIČIAI IR ... LIULEVIČIENĖ

Idomiame Rimo Černiaus straipsnyje „Išklausęs duok kitam!“ („Draugas“, rugpjūčio 23 d.) perskaičiau apie į kompaktines plokšteles įrašytas prof. Vėjo Liulevičiaus istorijos paskaitas, randamas „Great Courses“ kataloge. Jei nesate susipažinę su šia programa, noriu atkreipti dėmesį, kad savo paskaitininkus ši kompanija atrenka iš pačių geriausių universiteto profesorių. Jie yra ne tik puikūs savo srities specialistai, bet pasižymi ypatingai geru dėstymu.

Mes, lietuviai, tikrai galime didžiuotis, kad prof. Liulevičius yra vienas iš jų.

Aš pati esu išklausiusi kelis „Great Courses“ kursus, kurie ne tik praturtino, bet maloniai sutrumpino ilgas keliones automobiliu. Labai rekomenduoju kiekvienam lietuviui inteligentui jų paklausti. Šios programos CD ar DVD nėra pigūs net su reguliariai siūlomomis nuolaidomis, bet prieš mėnesį savo priemiesčio viešojoje bibliotekoje netyčia užtikau visą lentyną „Great

Courses“ įrašų – tarp jų buvo ir keturi prof. Liulevičiaus kursų įrašai. Pasidomėkite savo gyvenamųjų vietovių bibliotekose – puiki galimybė išklaisyti kokybiškiausius universiteto kursus nemokamai!

Nors aš šiaip savęs nelaikau feministe, bet juo ilgiau gyvenu, tuo aiškiau matau, kad esu už moteris. Užtat negaliu nepakomentuoti vieno sakinio straipsnyje. Pats sakinyš buvo visai nekalas: „Prof. Vėjas Liulevičius priklauso mokslininkų šeimai“. Tada sekė tėvo matematiko Arūno Liulevičiaus ir senelio istoriko Vincento Liulevičiaus aprašymai – asmenų, kurių

nuopelnai neabejotini. Bet kas „pašiaušė mano spyglius“ buvo tai, kad nebuvo paminėta Vėjo motina, Aušrelė Skirmuntaitė-Liulevičienė, apgynusi du magistrus – iš anglų literatūros ir iš teologijos, ir šešiolika metų redagavusi „Draugo“ kultūrinį priedą. Manau, ji drąsiai gali rikiuotis šalia savo šeimos mokslininkų vyrų.

Ona Daugirdienė
Burr Ridge, IL

Laiškų ir nuomonių kalbos stiliaus redakcija netaiso

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Ant amerikiečių stalo – lietuviškas sūris „Džiugas“

Atkelta iš 1 psl.

Galima drąsiai teigti, jog „Žemaitijos pienas“ Lietuvoje sukūrė kietojo sūrio tradicijas, su kuriomis palaipsniui susipažįsta ir visas pasaulis. Ilgai brandintas sūris įgyja nepakartojamą, ypatingą skonį bei subtilų aromatą. Unikalių technologijų pagalba bei naudojamų raugų kultūrų deriniu šis kietasis sūris per savo ilgą brandinimą įgauna tik jam būdingas, unikalias savybes. Turtinas sūrio skonis pasklido po Europos bei Azijos šalis, o prieš metus atradę nepriekaištingą „Džiugo“ skonį sužavėti liko ir amerikiečiai.

Sūrio „Džiugas“ atsiradimas Amerikoje

„Idėja pristatyti ‘Džiugo’ sūrį Amerikos rinkai kilo vienos kalėdinės vakarienės metu, kuomet juo pavaišino savo amerikiečius svečius“, – savo pasakojimą apie sūrio „Džiugas“ atsiradimą Amerikoje pradėjo Asta ir Andrius Plankiai, šio produkto platintojai JAV. „Pamatę kaip jie liko sužavėti mūsų sūriu, ir išklause draugų liaupės supratome, kad mūsų aukštos kokybės produktai turėtų didelę paklausą Amerikos rinkoje. Tad sūrį ‘Džiugas’ pirmą kartą atvežėme 2015 metų liepos mėnesį“, – tęsė pašnekovai.

Šie ryžtingi ir veržlūs žmonės kilę iš Aukštaitijos sostinės – Panevėžio. Vėliau studijų vedami persikėlė į Lietuvos sostinę, kurioje ir gyveno prieš išvykstant į JAV. Po sūnaus Dominyko gimimo Asta ir Andrius, amerikietiškos svajonės vedami, iškeleliavo į JAV ir Connecticuto valstijoje skaičiuoja vos trečius gyvenimo metus. Valstijos pasirinkimą lėmė jau keliolika metų čia gyvenantis artimas žmogus – Andriaus mama. „Juk visada yra lengviau vykti ten, kur turi bent jau mažą dalelę savo šeimos“, – sakė Asta. Be to, pati valstija pašnekovus žavi savo gyventojais, gamta bei aukštu mokyklų įvertinimu.

Idomu, kad nei Asta, nei Andrius prieš atvykstant į JAV nebuvo išitraukę į maisto pramonę – Andrius dirbo transporto srityje, o Asta turėjo vertimų biurą. Tačiau tikėjimas lietuvišku gaminiu jų neapleido nė sekundės, o abiejų drąsa, energija ir atsidavimas tam, ką daro, tik dar labiau pritraukė sėkmę. Taigi, pirmoji sėkminga sūrio „Džiugas“ stotelė – Connecticuto valstija, kurioje įamžinti pirmieji šio sūrio istoriniai žingsniai Amerikoje. „Juo pradėjome prekiauti ‘Džiugas Cheese House’, kuris išikūrė ‘Dom’s Coffee’ kavinėje Avon, Connecticut valstijoje. Ši vieta iki šiol yra vienintelė ‘Džiugo’ sūrio sostinė Amerikoje, kurioje kiekvienas užklydęs gali paragauti šio lietuviško sūrio, yra supažindinamas su Lietuvos sūrio istorija, gamybos tradicijomis bei skonių skirtumais ir ypatumais. Nuo čia mes ir pradėjome savo kelionę po JAV rinkos labirintus“, – apie sūrio „Džiugas“ pirmąją pardavimo vietą pasakojo Asta ir Andrius Plankiai.

Trūksta informacijos apie Lietuvą

Norėdami sulaukti pasisekimo ir pripažinimo, sūrio „Džiugas“ atstovai JAV nuėjo nemažai kelio ir patyrė įvairių iššūkių. Laimei, kliūtys yra įveikiamos – tereikia įdėti nemažai pastangų ir, svarbiausia, – neprarasti tikėjimo. „Įeiti į Amerikos rinką yra sunku, tačiau įmanoma. O ir įsivežti sūrį į JAV nėra lengva – kiekvieną dieną susiduriame su naujais iššūkiais. Taip pat yra taikomi dideli importo mokesčiai. Amerika yra didelė šalis su sudėtinga logistika, o tai apsunkina greitą plėtrą“, – apie pirmuosius sunkumus patirtus naujoje rinkoje pasakojo pašnekovai.

„Iš pradžių distributoriai, partneriai bei potencialūs klientai į mus žiūrėjo skeptiškai ir be pasitikėjimo, trūko informacijos ne tik apie produktą, tačiau ir apie pačią šalį. Jie niekada nebuvo girdėję, jog Rytų Europoje būtų gaminamas geras sūris. Turime pasakoti apie Lietuvą ir kodėl mūsų šalyje gaminami produktai yra geresni, aiškinti, jog mes neturime *mega* ūkių, mūsų karvytės vis dar gano si pievose ir ēda žolę. Dešimtys durų užsivėrė, tačiau

Asta ir Andrius Plankiai – pirmieji sūrio „Džiugas“ platintojai JAV.

rankų niekada nenuleidome, kadangi labai tikėjome lietuviško produkto kokybe. Tai mūsų šalies produktas, kurį stengiamės pristatyti kaip šalies turtą. Didžiausias mūsų darbo įvertinimas yra matyti, kaip žmonės vertina ir myli „Džiugo“ sūrį, kaip degustacijos metu išgirstame, jog geresnio ir skanesnio sūrio dar nėra ragavę ir kaip „Džiuga“ perka kaip dovaną savo draugams“, – sūrio įvertinimu naujoje rinkoje džiaugėsi Asta ir Andrius Plankiai.

Sūrio „Džiugas“ rūšys yra kelios, vartotojams yra leidžiama pasirinkti kokio brandinimo – trumpesnio ar ilgesnio – sūrio jie pageidautų. Šis kietasis fermentinis sūris yra brandinamas ne mažiau kaip 12, 18, 36 ir 48 mėnesius. Kuo sūris yra ilgiau brandinamas, tuo intensyviau jame atsiskleidžia intensyvūs aromatai, sodrumas, aitrumas, aštrumas ir pikantiškumas, kalcio druskų kristalėlių traškumas bei džiovintų vaisių skonis.

Pasak sūrio „Džiugas“ atstovų JAV, šiuo metu populiariausias ir amerikiečių labiausiai mėgstamas yra „Džiugo“ sūris, brandintas 36 mėnesius. Šio aristokratiško sūrio daugiausiai šiuo metu yra parduodama Connecticuto bei Massachusetts valstijose, kuriose lietuviškas gaminyssulaukė didžiausio pasisekimo. Sūriu „Džiugas“ yra prekiaujama visame New England regione (50 specializuotų *gourmet* parduotuvių ir keliuose prekybos tinkluose), o po sėkmingo pasirodymo didžiausioje Šiaurės Amerikos maisto parodoje „Fancy Food Show 2016“ šių metų birželį lietuvišku sūriu „Džiugas“ pradės prekiauti vienas didžiausių bei žinomiausių sveiko maisto prekybos tinklų „Whole Foods Market“. Tai didelis laimėjimas, kuris atvėrė platesnes galimybes pasiekti vartotoją ir jį sužavėti ypatingu lietuviško sūrio skoniu.

Tarptautinis sūrio „Džiugas“ pripažinimas

Nors sūris „Džiugas“ dar tik skinasi pirmuosius lauro lapus Amerikos žemyne, jis yra jau sukaupęs nemažai pasaulinio lygio įvertinimų ir apdovanojimų. Tiek Lietuvos, tiek tarptautinėse parodose šis sūris pelnė aukščiausius laimėjimus. Briuselyje vykstančiame konkurse „Superior taste AWARD“ 2011-aisiais ir 2013-aisiais metais sūris „Džiugas“ už pirmą išpuodį, skonį, kvapą, tekstūrą, išvaizdą gavo dviejų aukso žvaigždučių įvertinimą iš 3 galimų.

Asta Plankienė parodose sūrį pristato pati.

2012-aisiais metais Jungtinėje Karalystėje Nantwich mieste vykusiuose prestižiniuose tarptautiniuose sūrio apdovanojimuose „International Cheese Awards“ šis legendinis sūris rungėsi 6-ioje iš 35 kategorijų ir trijose iš jų buvo apdovanotas. 2013-ųjų gegužės sūris „Džiugas“ buvo įvertintas ir Azijos žemyne. Tarptautinėje maisto ir gėrimų parodoje „SIAL China“ Kinijoje gaminyssulaukė „Sial Innovation 2013 Grand Prix“. Šis apdovanojimas yra išskirtinis tuo, jog nei viena Lietuvos maisto pramonės įmonė jo dar nėra pelniusi. O šių metų birželio mėnesį kietasis sūris „Džiugas Gourmet“, brandintas 36 mėnesius, Briuselyje gavo tarptautinį aukščiausią Krikštolo skonio („Crystal Taste Award“) apdovanojimą. Gebėjimas konkuruoti pasauliniu lygiu tarp tūkstančių gaminių ir gauti aukštus įvertinimus tik dar labiau stiprina norą ir galimybes populiarinti šį sūrį bei plėsti jo geografiją.

Norint produktą tinkamai pateikti rinkai, būtina daug laiko skirti gaminio rinkodarai. „Sūrio marketingu bei prekinio ženklo sklaidai užsiimame mes patys, kadangi esame įsitikinę, kad niekas kitas lietuviško produkto nepristatys geriau, nei mes, lietuviai. Todėl visus sūrio pristatymus atliekame patys, pagal galimybes stengiamės sudalyvauti daugelyje lietuvių bendruomenės renginių. Taip pat sėkmingai dalyvaujame ir amerikiečių rengiamuose renginiuose, kuriuose visuomet sulaukiame didelio pasisekimo“, – apie sūrio „Džiugas“ reklamą JAV kalbėjo Asta ir Andrius Plankiai.

Kiekvienas sūrio pristatymas reikalauja tinkamo pasiruošimo, juk pirmasis paliktas vartotojui išpuodis – reikšmingiausias. Sūrio „Džiugas“ atstovams JAV pristatyti gaminį sekasi tikrai gerai. Degustacijos pritraukia daug žmonių, kurie drąsiai smalsauja tiek apie šį legendinį sūrį, tiek ir apie pačią sūrio kilmės šalį. Be to, kad Asta ir Andrius visuomet palaiko vienas kitą, didelio palaikymo sulaukia ir iš lietuvių. „Tautiečių palaikymas įvedant naują lietuvišką produktą į Amerikos tinklą mums yra labai svarbus, todėl esame nuoširdžiai dėkingi visiems mus palaikantiems žmonėms“, – padėką tautiečiams išreiškė pašnekovai.

Tikimės, jog žinia apie unikalų, legendinį sūrį „Džiugas“ dar labiau išplis po Amerikos platumas, užkariaus didžiųjų *gourmet* širdis bei garbingai populiarins Lietuvos vardą.

Lietuvos generaliniame konsulate New Yorke lankėsi garbus svečias

Lietuvos generaliniame konsulate New Yorke rugpjūčio pabaigoje lankėsi Balzeko lietuvių kultūros muziejus atstovai ir jo įkūrėjas, žymus JAV Lietuvių Bendruomenės veikėjas, verslininkas, Lietuvos Respublikos garbės konsulas Floridoje Stanley Balzekas Jr.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, nuo 1966 m. veikiančiame Čikagoje, yra renkami ir eksponuojami vertingi daugiausia su lietuvių išeiviais susiję literatūros, periodikos, meno, fotografijos ir kiti ekspozatai.

Rugpjūčio 23 dieną dieną Jungtinių Tautų būstinėje New Yorke atida-

ryta Balzeko lietuvių kultūros muziejaus specialistų parengta ir didžiulio lankytojų susidomėjimo sulaukusi paroda „No Home To Go To“. Paroda, skirta Antrojo pasaulinio karo pabaigoje iš tėvynės dėl okupacijos ir karo turėjusių pasitraukti lietuvių, latvių ir estų likimams atminti. Nuo spalio 7 dienos ši paroda bus eksponuojama New Yorko viešojoje bibliotekoje (Science, Industry and Business Library, NY Public Library Division, 188 Madison Avenue, 34th Street, New York).

Lietuvos generalinio konsulato New Yorke info ir nuotr.

Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius (k.) su svečiu Stanley Balzekas Jr.

Alytaus ir Rochesterio susigiminiavusių miestų komiteto pirmininkas, LR garbės konsulas New Yorko valstijoje Rimas Česonis pasiūlė gražią idėją – surengti mokinių rašinių konkursą, skirtą pagerbti partizaninėms kovoms ir Lietuvos pasipriešinimui sovietinei okupacijai. Konkursas įvyko, komisija įvertino gimnazistų rašinius lietuvių ir anglų kalbomis, nugalėtojai buvo apdovanoti piniginėmis premijomis „Alytaus dienų“ metu. Spausdiname II bei III vietos laimėtojų rašinius. I vietos laimėtojos, Eimantės Arbutavičiūtės rašinys buvo išspausdintas rugpjūčio 25 d. laidoje.

Iš Atminties neištrinsi

II vieta – RUGILĖ STANIULYTĖ

Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazija, III a klasė

Kiekvienos šalies istoriniai įvykiai įkvepia ir skatina augti tautos vienybės dvasią. Vienas iš tokių įsimintinų momentų Lietuvos istorijoje yra partizaninis karas. Jis sukelia įvairių dis-

kusijų ir šiomis dienomis. Tačiau žmonės, kalbėdami apie rezistencijos judėjimą, dažnai pamiršta ir aktyvų moterų dalyvavimą, jų indėlį kovose už laisvę. Jos ne tik atliko slaugytojų, kovotojų, ryšininkų vaidmenį, bet ir nuoširdžiai palaikė partizanus. Šis moterų pasiaukojimas dėl Lietuvos nepriklausomybės negali būti pamirštas.

Moterys palaikė ryšius tarp partizanų rinktinių ir apygardų centrų. Jos perduodavo žinutes bei pogrindžio dokumentus. Dažnai moterims tekdavo keliauti dešimtis ar daugiau kilometrų ir praleisti daug bemiegių naktų atliekant ryšininkų pareigas. Net prasčiausiomis oro sąlygomis jos vis tiek nenutraukdavo savo darbo ir keliaudavo toliau. Be to, ryšininkės rizikuodavo savo gyvybe. Juk dauguma moterų, kurios teikė pagalbą partizanams, buvo persekiojamos MGB. Patekusios į sovietų rankas, jos ištikimai saugojo partizanų paslaptis bei atsisakė padėti sovietams. Kai kurios netgi pasirinko savižudybę, nes manė, jog tai yra geresnė išeitis nei tėvynės išdavystė. Pavyzdžiui, ryšininkė Monika Plytnikaitė-Turskienė apsupta sovietų kareivių bandė nusišauti, bet bandymas nusižudyti baigėsi nesėkme. Tačiau vėliau ligoninėje, kai ją paliko sargybiniai, Monika išgėrė termometro gyvsidabrį ir drąsiai pasitiko savo mirtį. Taigi, šie veiksmai atskleidžia ypatingą moterų pasiaukojimą partizaniniam karui.

Buvo moterų, kurios aktyviai dalyvavo rezistencinėse kovose kartu su vyrais. Suprasdamos, jog jų laukė siaubinga lemtis, dauguma moterų pasitraukė į miškus, nes tikėjo laisve. Jos drąsiai ėmė ginklą į rankas ir priešinosi sovietų kariams kartu su artimais žmonėmis. Taip pasielgė ir Kalniškių partizano vado Jono Neifaltos-Lakūno žmona Albina Ne-

ifaltienė. Ji pasitraukė į miškus kartu su savo vyru ir narsiai kovojo Kalniškių mūšyje prieš Raudonąją armiją 1945-aisiais. Tai buvo pats didžiausias partizanų mūšis Lietuvos istorijoje. Deja, Kalniškių mūšis buvo pralaimėtas ir jo metu sovietų kariai negailestingai nužudė Albiną Neifaltienę. Vadinasi, dauguma moterų jautė pareigą prisidėti prie pasipriešinimo kovų, nes jos brangino meilę artimiesiems bei savo tėvynei.

Moterys, nesvarbu ar jos buvo motinos, ar sėrys, ar žmonos, puoselėjo miško brolių viltį ir jėgas. Jos buvo namų simbolis bei moralinės ir psichologinės paramos šaltinis partizanams. Moterys rūpinosi sužeistaisiais, gydė žaizdas, teikė vaistus. Nors partizanų gyvenimas buvo labai sunkus, partizanų vestuvės būdavo dažnas reiškinys. Juk meilė yra tokia galinga, kad joks karas ar armija negali jos sustabdyti. Tokios vedybos būdavo slaptos, dažniausiai apeigas atlikdavo patikimas kunigas ar ryšininkas. Pavyzdžiui, ryšininkas sutuokė Pietų Lietuvos partizanų vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą ir Birutę Mažeikaitę. Pasak jų dukros, Adolfo ir Birutės suėmimo metu Adolfas vis tiek sugebėjo Birutei pasakyti, kad ją myli. Taigi, net mirties akivaizdoje moterys įkvėpė partizanus ir suteikė jiems vidinę ramybę.

Deja, partizaninis judėjimas buvo numalšintas 1953-aisiais. Šis judėjimas truko devynerius metus, tačiau nebūtų gyvavęs tiek ilgai be moterų indėlio. Jų pasiaukojimas bei drąsa atliko svarbų vaidmenį partizaniniame kare. Jos ne tik vienijo miško brolius, bet ir skatino juos kovoti. Todėl moterų dalyvavimo rezistencijoje ir nepaprasto veiklumo dėl Lietuvos nepriklausomybės iš atminties neįmanoma ištrinti.

Patriotizmo griausmas

III vieta – KASPARAS VALATKEVIČIUS

Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazija, II a klasė

Šimtai metų karo ir taikos. Pradžioje grupelė pagonių genčių. Vėliau didžioji kunigaikštystė. Lietuva, nors ir maža ir galbūt gana nereikšminga valstybė dabar, stebina savo turtinga istorija ir tradicijomis. Žinoma, Lietuvos istorijoje iškilo daug sunkumų, tačiau siekis sunaikinti Lietuvos valstybę buvo bergždžias. Įspūdinga patirtis išsaugota mūsų širdyse dėka patriotizmo, degusio daugumos lietuvių širdyse. Toks patriotizmo pavyzdys Lietuvos istorijoje – tarp 1944-ųjų ir 1953-ųjų metų, kai lietuviai siekė pasipriešinti Sovietų Sąjungos galybei. Kokie žmonės galėjo būti pakankamai pakvaišę, kad bandytų kovoti prieš Sovietų Sąjungos draconą?

Jaunas žmogus pasirenka kovoti už savo šalies nepriklausomybę. Mažesnėmis pajėgomis, galima sakyti, siekiant savižudybės. Tebuvo noras išsaugoti savo šalį nuo neišvengiamos mirties. Manau, daugelis kitataučių palygintų tokį norą su savižudybe. Vis dėlto manau, jog tai ir palaikė tautos gyvybę. Tarp 1944-ųjų ir 1945-ųjų apie 30 000 ginkluotų vyrų susirinko Lietuvos miškuose. Vėliau prie jų prisijungė dar 20 000. Vėliau sekė dar 10 metų negailestingų kovų. Vienas po kito jauni lietuvių vyrai buvo išžudyti, uždaryti kalėjimuose, išsiųsti į Sibirą. Kiekvienas vyras, kovojęs už Lietuvą žinojo, jog jo gali laukti tokia

baigtis. Nors karas ir pralaimėtas, manau, jog lietuvių partizanų pasipriešinimas nebuvo tik kibirkštis. Tai buvo galingas griausmas, įrodęs Lietuvos piliečių patriotizmą. Tik patriotizmas palaikė laisvės norą mūsų tautos širdyse.

Sunku suvokti, kaip žmogus gali mylėti ir besąlygiškai kovoti už savo šalį. Visgi nemanau, jog šių dienų Lietuvoje atsirastų tiek pat daug drąsių patriotų, norinčių kovoti už Lietuvą. Tiesa, jog gausu patriotiškų žmonių, vis dėlto manau, jog daugelis turėtų pasimokyti iš praeities ir paaukoti bent dalelę savo širdies valstybei. Be galo svarbu jausti meilę savo tautai. Bet kurios šalies pagrindas yra kalbėti sava kalba, mylėti savos tautos žmones. Manau, patriotų kovos yra neišsenkantis šaltinis, iš kurio bet kuris lietuvis galėtų pasimokyti.

Net jaunas lietuvis jaučia skausmą, kalbėdamas apie Sovietinės Rusijos okupaciją XX amžiuje. Visgi Lietuva niekada nenustojo kovoti. Lietuvių partizanai ne tik kovojo už tautos laisvę, o ir palaikė tautos gyvybę. Galima manyti, jog dabartinės Lietuvos vaizdiny – laisvos Lietuvos vaizdiny – buvo kiekvieno už Lietuvą kovojusio partizano svajonė. Tikras lietuvis negali pamiršti partizanų istorijos. Tikėkimės, jog nė vienas lietuvis nepamirs mūsų tautos tėvų milžinų, saugojusių tautos laisvę.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Ypatingas skautiškas ženklas ypatingai skautei

Gabijos tunto tuntininkė Daina Anužienė Gyvybės gelbėjimo kryžių prisega sesei Aleksai. Autoriaus nuotraukos

Gabijos tunto tuntininkės Vita Caravias ir Daina Anužienė Kaziuko mugės metu Detroite sveikina sesę Aleksą Skiotytę.

ANDRIUS ANUŽIS

Kiekvienas skautas ir skautė yra mokomi būti ramūs, galvoti ir nenumatytais – blogiausiais atvejais nepasimesti bei kitiems padėti. Taip sesė Aleksa Skiotytė ir padarė – kai jos šeimos gyvenamieji namai ankstyvą žiemos rytą buvo apimti liepsnos, Aleksa, nors pati išsigandusi, saugiai iš namų išvedė jauniausias seseris.

Skautai nutarė, kad už šias didvyriškas pastangas sesei Aleksai būtų įteiktas Gyvybės gelbėjimo kryžius. Medalį Kaziuko mugės metu įteikė Gabijos tunto tuntininkė Daina Anužienė.

Mama, sesė Krista, yra skaučių draugovės draugininkė, sesė Aleksa – prityrusi skautė, o seserys – sesės Kristina ir Adrija – skautės.

Baltijos tuntas – tai brolių tuntas. Jis pradėjo lėšų

telkimo vaju, padėdamas Skočių šeimai padengti išlaidas, kurių neapmokėjo draudimo kompanija. Detroito lietuvių bendruomenė ir skautai, gyvenantys Amerikoje, paaugojo 10,000,00 dol. Padėdami Skočių šeimai skautai įvykdė ir kitų skautiškų gerų darbelių. Skautai tikrai įgyvendino skautų įstatus: „Skautas yra naudingas visuomenei ir padeda artimui“ ir „Skautas yra draugas savo artimui ir brolis kitam skautui“.

Lietuvių skautų sąjungos seserijos ir brolijos Garbės ženklų nuostatai

Ištrauka iš knygos „Sese, Budėk“!

B. Garbės ženklai

1. Yra dvi garbės ženklų rūšys: žemesnieji ir aukštesnieji.
2. Žemesnieji garbės ženklai yra:
 - a. Pažangumo žymuo, Žuvėdros žymuo, Vėliavos žymuo, Gintaro žymuo, Tėvynės dukros žymuo ir Tėvynės sūnaus žymuo. Šiais žemesniaisiais žymenimis apdovanoja tuntininkai, vietininkai ar vieneto vadovai.
 - b. Už nuopelnus ordinas, Už nuopelnus ordinas su rėmėjo kaspinu ir Inkaro ordinas. Šiais žemesniaisiais ordiniais apdovanoja VS pritarus vadėjai.
 - c. Apdovanoti žemesniaisiais garbės ženklais galima kas mėnesį.
3. Aukštesnieji garbės ženklai yra: Lelijos ordinas, Padėkos ordinas, Padėkos ordinas su rėmėjo kaspinu, Geležinio vilko ordinas, Gyvybės gelbėjimo kryžius ir Gyvybės gelbėjimo kryžius su lelija.
 - a. Aukštesniaisiais garbės ženklais apdovanoja LSS Pirmija.
 - b. Gyvybės gelbėjimo kryžium apdovanojimai įteikiami kiekvienam atveju po gyvybės gelbėjimo įvykio.

Stovyklaujame ir dainuojame – Detroito skautų stovykla Dainavoje. Ingridos Farrell nuotr.

Skautų vasaros prisiminimai

Rako skautų stovykloje susirinko nemažai vyr. skaučių. Audros Lintakienės nuotr.

Rambyno (Los Angeles) skautų stovyklos šeimininkės. Viduryje – buvusi Aušros Vartų tuntininkė iš Čikagos Nida Petronienė. Nidos Petronienės nuotr.

Viešnagė Missouri Sinode

RŪTA ŠULSKIENĖ

Liepos 16–20 dienomis New Orleans (LA) vyko Missouri Sinodo liuteronų bažnyčios organizuotas jaunimo sąskrydis „In Christ Alone” (Tiktai Kristuje). Į šį sąskrydį Missouri Sinodo Jaunimo tarnybos direktoriaus kun. Marko Kiesslingo ir Diakoninės tarnybos direktorės Grace Rao kvietimu vyko Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios (LELB) atstovai Viltė Keturkaitė, Dovydas Jonas Šulskis, Tomas Pavilanskas-Kalvanas, Rūta Šulskienė ir vysk. Mindaugas Sabutis.

Jaunimo sąskrydis rengiamas kas trejus metus skirtinguose Jungtinių Amerikos Valstijų regionuose. Šis sąskrydis jau tryliktas, jame dalyvavo 22 000 dalyvių iš 35 Missouri Sinodui priklausančių regionų, taip pat svečiai iš 14 valstybių. Sąskrydžio teminiam pagrindui buvo pasirinktas apaštalo Pauliaus laiškas filipiečiams. Visos programos metu gilintasi į pagrindines laiško filipiečiams tezes: džiaugsmas – „Visuomet džiaukitės Viešpatyje” (Fil 4,4); tapatybė – „Man gyvenimas – tai Kristus, o mirtis – tik laimėjimas (Fil 1,8); nuolankumas – „Tegul nelieta vietos vaidams ar tuščiai puikybės, bet nuolankiai vienas kitą laikykite aukštesniu už save” (Fil 2,3); padėka ir šlovinimas – „Mūsų Dievui ir Tėvui šlovė per amžius amžius!” (Fil 4,20).

Sąskrydžio programa buvo labai įvairi. Diena prasidėdavo Biblijos studijomis ir malda, New Orleans konferencijų centre buvo galima rasti įvairiausių užsiėmimų: galimybių mugėje buvo pristatomos įvairios Missouri Sinodo jaunimo organizacijos studijų galimybės, vyko įvairiausios paskaitos jaunimui ir suaugusiesiems, buvo galima paklausti įvairių koncertų, pamatyti spektaklių.

Sąskrydžio metu jaunimas dalyvavo įvairiose labdaringose akcijose: donorai paaukojo 450 litrų kraujo, pasiūsta 1 000 kepurėlių onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams, supakuota 900 kuprinų su paaukotois mokykliniais reikmenimis, paruošta pusė milijono maisto paketų bei 40 000 suaukotų įvairiausių higienos priemonių nepritekliuje gyvenančių vaikų šeimoms. Kas norėjo aktyvesnės veiklos, galėjo dalyvauti labdaros bėgimo maratone. Lietuvos grupės atstovai savo darbu prisidėjo atnaujinant mokyklą nuo potvynio nukentėjusiam New Orleans rajone. Sąskrydžio dalyviai praleido 33 000 valandas, dirbdami savanorystės darbus, kurių ekonominis poveikis miestui įvertintas 29 400 000 JAV dolerių.

Išspūdingiausia buvo švęsti uždarymo pamaldas 25 000 liuteronų būryje „Mercedes-Benz Superdome” arenoje. Pamokslą sakė Missouri Sinodo liuteronų bažnyčios prezidentas kun. dr. Matthew Harrison. Pamaldose dalyvavo 140 kunigų iš JAV ir užsienio. Viešpatį garbinome giedodami tradicines liuteroniškas giesmes.

Su Missouri Sinodo tarnybų vadovais St. Louis.

LELB archyvo nuotr.

Ziono parapijoje Oak Lawn, IL, su kun. dr. Valdu ir Nora (antra iš d.) Aušromis.

Pasibaigus jaunimo sąskrydžiui New Orleans, mūsų kelionė toliau tęsėsi į St. Louis, MI, kur diakoninės tarnybos direktorės Grace Rao kvietimu lankėmės Missouri Sinodo liuteronų bažnyčios būstinėje. Čia mums buvo surengtas oficialus susitikimas su Missouri Sinodo vadovybe. Vyskupas Mindaugas Sabutis pristatė mūsų bažnyčios struktūrą ir atsakė į klausimus. Aplankėme taip pat ten įsikūrusį muziejų ir knygų saugyklą. Kitą dieną Missouri Sinodo radijo stotyje dalijomės Jaunimo sąskrydžio New Orleans išpūdžiais.

Po neilgo vizito St. Louis apie savaitę praleidome Čikagoje, kur svečiavomės Ziono lietuvių evan-

gelikų liuteronų parapijoje, dalyvavome pamaldose. Po pamaldų prie kavos bendravome su parapijiečiais, kun. dr. Valdu Aušra ir jo žmona Nora Aušriene.

Praturtėję dvasiškai, užmezgę naujas pažintis, kupini išpūdžių ir naujų idėjų su dėkingumu Viešpačiui grįžome namo. „Esu tikras, kad tas, kuris jumoje pradėjo šį gerą darbą, jį ir užbaigs iki Kristaus Jėzaus dienos” (Fil 1,6).

Rūta Šulskienė –
LELB Jaunimo centro valdybos pirmininkė

„Lietuvos evangelikų kelias”, 2016 Nr. 7–8

St. Louis liuteronų radijo stotyje KFUO.

Lietuvos atstovai su Diakoninės tarnybos direktore Grace Rao (v.).

Vaikai švenčia tautų dieną.

Gabrielius Satkauskas su vaikais.

Berčiūnų ateitininkų stovykla – vieta, kur gimsta idealai

RENATA ŽIŪKAITĖ

*Kaip ir kasmet, taip ir šią vasarą Berčiūnai sukvietė vaikus iš įvairių Lietuvos kampelių į Jaunučių Ateitininkų vasaros stovyklą. Šiose stovyklose vaikai ne tik smagiai, kūrybingai praleidžia laiką, bet čia gimsta jų santykis su Dievu, čia prasideda jų kelias į ateitininkiją. Skaidrūs stovykloje patirti įspūdžiai, vadovų šiluma, jų idealai traukia vaikus vėl sugrįžti į Berčiūnus. Berčiūnuose užaugo išsitos ateitininkų kartos, dabar čia atvažiuoja jau pirmųjų stovyklautojų vaikai... Kalbiname stovyklos komendantą ateitininką Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijos auklėtinį klieriką **Gabrielį Satkauską**.*

– Kelintą kartą dalyvavai Berčiūnų Jaunučių Ateitininkų stovykloje, ar ši stovykla buvo kažkuo ypatinga?

– Dalyvavau ketvirtą kartą, o ši stovykla buvo ypatinga dėl daugelio dalykų – per visą stovyklos laiką turėjome puikų kapelioną, geriausią kavą, jauniausią vadovų komandą, veikė slaptoji „Žiedo brolija“. Pats šioje stovykloje buvau komendantas. Stovyklos tema – „Žvelk abiem akim“, t. y. teisingai ir gailestingai, – tai nuolat man primindavo, kad komendantas turi būti ne tik mylintis, bet ir griežtas, ne tik reiklus, bet ir linksmas, draugiškas.

– Kuo ateitininkų stovyklos skiriasi nuo kitų krikščioniškų stovyklų?

– Kaip klierikas dalyvavau keliose dešimtyse stovyklų ir kaip labiausiai praturtinančias bei stipriausias galėčiau išskirti *Opus Dei* jaunimo ir ateitininkų stovyklas. Kodėl? Veiklų turinys, vertybinis ugdymas, vadovų paruošimas, programos kūrėjų kūrybingumas – visa tai ir dar daug mažų subtilių detalių sukuria ypatingą, ateitininkišką aplinką.

– Kuo ypatinga buvo šių metų stovyklos programa? Gal gali papasakoti, ką gražaus su vaikais kūrėte, žaidėte, kur keliavote? Ko išmokote vieni iš kitų?

– Kaip jau minėjau, stovyklos tema buvo „Žvelk abiem akim“. Mes svarstėme su vaikais apie teisingumo dorybę, kalbėjome kokia ji yra reikalinga. Tačiau pabrėžėme, kad nepaprastai svarbu yra ir gailestingumas, be kurio teisingumas būtų pražūtingas ir nežmoniškas. Lygiai taip pat ir gailestingumas be teisingumo nėdėra tikram katalikui. Tema aktuali ir parinkta

Berčiūnų ateitininkų stovyklos dalyviai.

Rengėjų nuotraukos

siekiant su vaikais taip pat švęsti Jubiliejinius Gailestingumo metus.

Pamokėlių metu vaikai mokėsi groti afrikietiškais būgnais, gamino įvairias apyrankes, pažino japonų kalbą, liejo žvakes ir pynė kryželius bei žuvytes. Buvo ir aktyvių veiklų – mokslo dieną įkūrėme keturis „universitetus“, turėjome „rektorius“, „studentus“, kūrėme paskaitas. Džiaugiamės, kad atvyko daug kunigų ir vyko Susitaikinimo pamaldos. Per olimpinę sporto dieną stovyklautojai buvo suskirstyti

į įvairias valstybes (indai, japonai, brazilai, egiptiečiai ir t. t.). Buvo nepaprastai įdomu stebėti šių valstybių šokius, klausytis jų šūkių. Ypatingai vaikai laukė naktinio žaidimo, kuris turėjo kažkada įvykti – ir įvyko! Vieną naktį stovyklavietėje lankė daugybė „kiškių“, „lapių“ bei „vilkų“, kurie gaudė vienas kitą, o juos visus dar vaikėsi medžiotojai!

– Ar visi vadovai buvo ateitininkai? Kokia buvo jų patirtis stovykloje?

– Buvo daug naujų žmonių, taip pat ir neateitininkų – tai žinoma lemia ir stovyklos dvasią bei atitinkamai parasykina arba išblukina ateitininkijos idealus bei stovyklos tradicijas. Tačiau vyr. vadovė Raminta Bradulskytė ir programos vadovė Liucija Lekienė taip šauniai subūrė ir suvienijo vadovų komandą, stovyklos kapelionas ateitininkas kun. Domingo Avellaneda Cabanillas IVE taip visus įkvėpė ateitininkiškiems idealams, jog tai lėmė puikų vadovų komandos darbą.

– Koks buvo didžiausias stovyklos nuotykis (-iai) atradimas(-ai), netikėtumas (-ai)?

– Vieną dieną į svečius atvyko aplink Lietuvą elektriniu vežimėliu keliaujantis vyras – buvo labai įdomu jam užduoti klausimus apie jo gyvenimo būdą, Tėvynės meilę. Maloniai stebino vaikų komandiniai šūkių, kuriuos skelbdavo kasdien vėliavų aikštėje. Vaikams buvo įprasta, tačiau iš šono pažvelgus tai atrodė neįtikėtina, kai sutanotas kapelionas bei klierikai žaisdavo pušyne futbolą su būriais vaikų.

– Ar vasaros stovykla gali tapti ta vieta, kur vaikas atranda Dievą? Kaip pavyko nešti Dievo žinią vaikams?

– Berčiūnų ateitininkų stovykloje gyvena Jėzus – juk turime ten jo „namą“, Berčiūnų Lietuvos kankinių bažnyčią. Kasdien ten vykdavo šv. Mišios, stovyklos kapelionas vesdavo ryto bei vakaro maldas, stovykloje veikė slaptoji „Žiedo brolija“, vadovai savo laikysena liudydavo Kristų – visa tai dažnai kėlė vaikams nuostabą bei klausimus. Tėvai yra tie, kurie akivaizdžiai matė rezultatą galėdami palyginti savo vaiką prieš jį atvežant į stovyklą ir koks tapo jį pasiimant.

– Kaip manai, kodėl daugelio vaikų kelias į ateitininkiją prasideda nuo Berčiūnų? Kas tai per stebuklinga vieta?

– Ateitininkijos principai bei idealai turi būti išgyventi, paliudyti mūsų dar nepažįstantiems. Būtent tai ir patiria į stovyklą atvykę vaikai. Po 10-ies dienų jie nenori, kad tai baigtųsi, tad šį idealą ir toliau vejasi kuopose, kraštų renginiuose. Draugai, vadovai, įdomi ir prasminga veikla tiek norintiems pažaisti, tiek ir trokštantiesiems rimtai mokytis – tai sukuria nepaprastą draugystės su ateitininkija ryšį, kurio nebenori nutraukti, bet priešingai – trokšta stiprinti ir nori čia pakviesti savo draugus.

Vyskupas emeritas Jonas Kauneckas (v.), kun. Domingo (k.), klierikas Gabrielius Satkauskas ir vaikai, stovykloje davę ateitininko įžodį.

Vaikų kūrybinė stovykla „Palikimas-3“

ALEKSAS BARTNIKAS

Šventojoje UAB Sveikatos centro „Energetikas“ bazėje vyko Kaliningrado regiono besimokančių lietuvių kalbos bei etninės kultūros vaikų trečioji kūrybinė stovykla „Palikimas“. Stovyklos pagrindinis tikslas: padėti išsaugoti Karaliaučiaus krašte tautinę kultūrą, gimtąją kalbą, palaikyti ir stiprinti ryšius su Lietuva. O stovyklautojų esminė užduotis: žinomų Lietuvos kultūros ir meno veikėjų kūrybos motyvais vadovaujant jauniems muzikos, teatro ir meno specialistams sukurti šiuolaikinį veikalą.

Praėjusiais metais pagal Kristijono Donelaičio ir Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrybą buvo parengti šokio spektakliai. Šį kartą stovyklos tema pasirinkta pažymint Liudviko Rėzos 240-ąsias gimimo metines. 13–16 metų paaugliai susidorojo su nelengva kūrybine užduotimi – pagal Liudviko Rėzos veiklos ir kūrybos motyvus naudojant piešimo smėliu techniką ir Liudviko Rėzos rinkinio „Dainos“ oranžuoją muziką, sukurti animacinį muzikinį filmą „Rėzaniumas“ (taip buvo pavadintas Liudviko Rėzos lėšomis pastatytas bendrabutis su išlaikymu neturtinigiems Albertinos universiteto studentams). Įvykdyti šią užduotį padėjo jauni muzikos, teatro ir dailės profesionalai: režisierius Vladimiras Bočiarovas (Maskva), kompozitorė Juta Pranulytė (Vilnius – Škotija), etnomuzikologė Emilija Vaiginytė (Vilnius), džiazas muzikantas ir kompozitorius Mantvydas Pranulis (Vilnius), kino operatorė Elena Vasiljeva (Kaliningradas) ir piešimo smėliu dailininkė Tatjana Leonova (Kaliningradas). Kūrybiniai stovyklai vadovavo Nesterovo (Stalupėnų) lietuvių kalbos mokytoja Tatjana Rodenko.

Stovykloje svečiavosi LR generalinis konsulas Kaliningrade Olegas Skinderskis, UAB Sveikatos centro „Energetikas“ atstovė Rita Matulevičienė. Išpūdingai pasirodė Šiaulių miesto kultūros centro kamerinis choras „Bičiuliai“, kuris atliko lietuvių liaudies kūrinius, tarp jų Liudviko Rėzos hormonizuotas dainas. Stovykloje viešėjo ir Vilniaus stalo teatras, parodęs „Eglę žalčių karaliene“.

Laisvalaikio metu vaikai turėjo galimybę sportuoti, plaukioti baseine, poilsiauti prie jūros, pramogauti drauge su bendraamžiais iš Baltarusijos ir

Kad nenutrūktų ryšys su Lietuva...

Rengėjų nuotr.

Kokia gi stovykla be ekskursijų ir pramogų?

Kartu praleistas laikas suartina.

Mažeikių. Dėka Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos Čikagoje paramos išpūdingai buvo švenčiami stovyklautojų gimtadieniai.

Vyko lietuvių kalbos užsiėmimai ir įvairiapusis susipažinimas su Klaipėdos kraštu. Palangoje kultūros ir jaunimo centre vaikai susitiko su miesto savivaldybės jaunimo reikalų koordinatore Laura Grendiene. Klaipėdoje stovyklautojų laukė pažintinis pasiplaukiojimas laivu po uosto akvatoriją. Kalvystės muziejuje buvo surengta pamoka „Pažinkime baltų papuošalus“. Jaunieji lankytojai sužinojo apie senosios juvelyrikos technologijas, baltų papuošalų įvairovę, ornamentus, jų prasmę. Praktinės užsiėmimo dalies metu jie iš žalvario žaliavos gamino kuršiškus papuošalus. Vaikai taip pat apsilankė Klaipėdos pilies ir gintaro muziejuose.

Stovyklos uždarymo iškilmėse jaunieji kūrėjai trumpai pristatė savo kūrybinį darbą – būsimą filmo fragmentus. Didelį išpūdį padarė smėlio animacijos vaizdai, vaikų vaizdavimas gamtoje. Susirinkusius nustebino filmui pritaikytos ir sukurtos pagal autentiškus tekstus Mažosios Lietuvos dainų melodijos.

Visiems kūrybinės stovyklos projekto vykdytojams buvo įteikti lietuvių kalbos mokytojų asociacijos ir UAB Sveikatos centro „Energetikas“ pažymėjimai. O filmo „Rėzaniumas“ pristatymas numatomas šių metų rudenį Juodkrantėje, Klaipėdoje, Kaliningrade ir Vilniuje.

Stovyklą vainikavo prie senosios šventvietės, žemaičių alkos, uždegtas laužas. Sekant senovės baltų tradicija iškilmų kaltininkai mesdami į laužą gintaro dulkes mintyse linkėjo ko nors gero ir išsakė savo slaptus norus.

Rengiant kūrybinės stovyklos programą, jos organizatoriai išidėmėjo Liudviko Rėzos žodžius: „Kas iš šaltos kasdienybės yra iškopęs į šią dvasingumo sritį, to jau nebaugina laiko našta ir žemiškosios kančios“. Padėti vaikui per kūrybą pakilti kasdienybės virš – tai ir yra kūrybinės stovyklos vizija.

Pagrindinis stovyklos projekto rėmėjas – LR Švietimo ir mokslo ministerija. Už suteiktą pagalbą stovyklos rengėjai taip pat dėkingi UAB Sveikatos centrui „Energetikas“ ir Čikagos Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos fondui.

Aleksas Bartnikas – Kūrybinės stovyklos „Palikimas-3“ projekto vadovas.

Kūrėjai tapo savo pačių kūrinio dalimi.

Pažintis su tautos kultūra – vienas iš stovyklos tikslų.

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Kariuomenei reikia virtuvinio peilio už 250 EUR

Vilnius („Draugo“ info) – Kaip pranešė Viešųjų pirkimų tarnyba (VPT), Lietuvos kariuomenė, 2014-aisiais vykdydama 173,8 tūkst. eurų pirkimus, pjaustymo lentelę išigijo už 180 eurų, kai identiška lentelė parduotuvėje tuo metu kainavo 28 eurus, duonriekį peilį – už 142 eurus, kurio kaina parduotuvėje – 13 eurų. Kepsniams naudojama šakutė piršta už 184 eurus, kiaurasamtis – už 70 eurų, galastuvas – už 103 eurus, peilis mėsa kapoti – už 250 eurų. Sieltelis išigytas už 161 eurą, skirtingų dydžių samteliai – už 243 eurus ir 258 eurus. Minėtų virtuvės įrankių išigijimo kainos yra maždaug 8 kartais didesnės, nei tuo metu buvo rinkoje.

Virtuvės įrankius kariuomenė įsigijo iš bendrovės „Nota bene“ – viešintelės bendrovės, pateikusių pasiūlymą šiam pirkimui. „Nota bene“ nuo 2006-ųjų yra laimėjusi per 50 skirtingos apimtys Lietuvos kariuomenės skelbtų viešųjų pirkimų už bendrą beveik 30 mln. eurų vertę bei yra ir viena iš 10 didžiausių kariuomenės tiekėjų.

Minėtas pirkimas vykdytas pagal 2014 metais su šia bendrove pasirašytą 1,622 mln. eurų vertės preliminarą lauko virtuvių atsarginių detalių ir ag-

Valdas Dambrauskas, atsakingas už šiuos pirkinius, „nubaustas“ – perkeltas į kitą padalinį. KAM nuotr.

regatų pirkimo sutartį. Pagal tokią sutartį perkančioji organizacija gali pirkti iš tiekėjo pagal iš anksto numatytas sąlygas, neskelbiant atskiros konkurso. VPT teisėsaugos institucijų prašymu atliko minėtų sutarčių vertinimą ir rado jose pažeidimų.

VPT didžiulių pažeidimų rado ir kituose Lietuvos kariuomenės pirkimuose. Visai neseniai paviestas Lietuvos kariuomenės 1,342 mln. eurų karinių kastuvėlių pirkimas, kuriame, atmetusi kitų tiekėjų pasiūlymus, Lietuvos kariuomenė laimėjo paskelbė didžiausią – 1,522 mln. eurų – kainą pasiūliusią ... „Nota bene“.

Virtuvės įrankių pirkimo konkursą organizavęs asmuo toliau dirba krašto apsaugos sistemoje, tik perkeltas į kitą padalinį.

Sudomino ministro kelionė į JAV

Vilnius (LRS info) – Seimo TS-LKD frakcijos nariai kreipėsi į Vyriausiąją tarnybos etikos komisiją (VTEK) dėl kultūros ministro Šarūno Biručio komandiruotės į JAV.

Jie norėtų išsiaiškinti, ar kultūros ministras nesupainiojo viešųjų ir privačių interesų ministerijos lėšomis keliaudamas į JAV.

Kultūros ministro Š. Biručio oficiali komandiruotė į JAV buvo šių metų birželio 29-liepos 5 d., tačiau Kultūros ministerija, neturėdama tam juridinio pagrindo, apmokėjo kelionės išlaidas verslo klasės bilieto kaina valstybės biudžeto lėšomis birželio 29-liepos 11 d.

„Kultūros ministras, išvykęs į komandiruotę JAV, nustatytu laiku negrįžo į Lietuvą, liko JAV kaip privatus

Š. Birutis privačiai keliavo už mokesčių mokėtojų pinigų? Tv3.lt nuotr.

asmuo, oficialiai išėjęs atostogų ir kelionei iš JAV į Lietuvą panaudojo už valstybės lėšas galimai neteisėtai nupirktą kelionės bilietą savo privatiems tikslams tenkinti, tuo sukeldamas įtariamą dėl Viešų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje pažeidimo“, – sako pareiškimo autoriai.

Primena vyksiantį Konstitucijos egzaminą

Vilnius (Teisingumo ministerijos info) – Teisingumo ministerija jau dešimtą kartą visus Lietuvos piliečius kvies laikyti Konstitucijos egzaminą, kurį globoja prezidentė Dalia Grybauskaitė. Ši tradicine tapusi žinių patikrinimo akcija kasmet sutraukia tūkstančius dalyvių visoje Lietuvoje ir užsienyje. Pirmasis jubiliejinio egzamino etapas įvyks rugsėjo 27 d. Pernai Konstitucijos egzaminą laikė daugiau negu 30 tūkst. žmonių.

Konstitucijos egzaminas organizuojamas dviem etapais: pirmasis etapas įvyks rugsėjo 27 d., o antrasis – spalio 11 d. Konstitucijos egzamino

dalyviai dėl geriausiai išmanančiųjų pagrindinį šalies įstatymą vardo varžysis atskirose grupėse: pilnametystės sulaukusių piliečių, teisę studijuojančių ir teisinį išsilavinimą turinčių asmenų, laisvės atėmimo vietoje esančių nuteistųjų bei moksleivių.

Visi norintieji laikyti egzaminą iki rugsėjo 22 d. kviečiami registruotis DELFI tinklalapyje.

Geriausias žinias pademonstravę ir Konstitucijos egzamino nugalėtojai tapę dalyviai spalio 26 d. bus pakviesti į Prezidentūroje vyksiančius apdovanojimus.

Vokietijos vicekancleris numato ES pabaigą

Berlynas (LRT.lt) – Vokietijos vicekancleris Sigmur Gabriel išpėjo, kad dėl Europos Sąjungos (ES) ateities gali kilti abejonių, jei su Jungtinės Karalystės išstojimu iš ES bus susitvarkyta blogai.

S. Gabriel, kanclerės Angela Merkel pavaduotojas ir Vokietijos valdančiosios koalicijos ekonomikos ministras, sakė, kad JK nusprendus išstoti iš ES, pasaulis šiuo metu Europą laiko nestabiliu žemynu.

„Brexite“ yra blogai, tačiau pats savaime jis nepadarys tokios žalos ekonominiu atžvilgiu, kaip yra baiminasi. Tai daugiau psichologinė problema ir didelė problema politiniu atžvilgiu. Jei JK išstojimas iš ES bus suorganizuotas netinkamai, tada situacija taps itin sudėtinga. Šiuo metu mums reikia stengtis užtikrinti, kad Britanija nepasiliktų tik gerų su Europa susijusių dalykų, pati nepriimdama atsakomybės už savo sprendimus“, – sakė viceministras.

Turkijai tapti ES nare trukdo Prezidentas

Berlynas (Diena.lt) – Eurokomisaras Guenther Oettinger mano, kad Turkija neturi galimybių tapti Europos Sąjungos nare prezidentaujant Recep Tayyip Erdogan. „Tai veikiausiai bus tema laikotarpiui po R. T. Erdogan“, – pareiškė jis.

G. Oettinger taip pat suabejojo galimybe iki spalio panaikinti vizų režimą visiems turkams. Vyriausybė Ankaroje, anot jo, dar neįvykdė visų tam reikalingų sąlygų.

Turkijos vyriausybės nuomone, bevizis režimas yra atlygis už susitarimą, kuriuo buvo sumažinta nelegali migracija Balkanų maršrutu į Europą pirmiausiai iš Sirijos ir Irako. Ankara reikalauja bevizio režimo nuo spalio. Priešingu atveju šalis grasina sužlugdyti susitarimą dėl pabėgėlių.

G. Oettinger pareiškė susirūpinimą dėl galimos pabėgėlių bangos iš Turkijos po nepavykusio perversmo.

Italija išgelbėjo apie 6 500 migrantų

Tripolis (ELTA) – Prie Libijos krantų išgelbėta apie 6 500 migrantų – tai buvo viena įtemptiausių gelbėjimo dienų per pastaruosius metus. Anot gelbėjimo operacijose dalyvavusių organizacijos „Gydytojai be sienų“ narių, tarp kitų išgelbėtų kūdikių buvo ir penkių dienų amžiaus kūdikis. Valdymo centras koordinavo 40 gelbėjimo operacijų, jose dalyvavo laivai iš Italijos, humanitarinės organizacijos bei Europos Sąjungos išorės sienų valdymo agentūra „Frontex“, pranešė Italijos pakrančių apsaugos tarnyba.

Remiantis Jungtinių Tautų pabėgėlių agentūros ir pakrančių apsaugos tarnybos duomenimis, šiais metais į Italiją iš viso atvyko 112 tūkst. 500

migrantų. 2015 metais tuo pačiu metu užregistruota, kad atvyko 116 tūkst. migrantų.

Beveik visi atvykę migrantai yra kilę iš Vakarų Afrikos ir Afrikos Kyšulio. Jie dažnai kartu masiškai išvyksta iš Libijos, kai jūra yra rami ir pietinis vėjas gali pastumti valtis į tarptautinius vandenis. Gražios dienos dažnai seka viena po kitos, todėl per trumpą laikotarpį išplaukia daugybė valčių su migrantais. Pavyzdžiui, gegužės pabaigoje per savaitę laiko išgelbėta per 13 tūkst. žmonių, rugpjūčio pradžioje – 8 300.

Nuo šių metų pradžios jūra bandydami pasiekti Graikiją ar Italiją, žuvo daugiau nei 3 000 žmonių.

Pusė vokiečių nori kito kanclerio

Berlynas (Faktai.lt) – Vokietijoje atlikta apklausa atskleidė, kad šalies kanclerės Angela Merkel populiarumas sumenko – net 50 proc. vokiečių nenorėtų jos ketvirtą kartą matyti kanclerės poste po kitais metais vyksiančių federalinių rinkimų.

Islamistų liepos mėnesį surengtos atakos prieš civilius Vokietijoje visą dėmesį sutelkė į A. Merkel propaguojamą atvirų durų politiką, kuri praėjusiais

metais leido šimtams tūkstančių migrantų iš Artimųjų Rytų ir Afrikos atvykti į Vokietiją.

Pusė iš apklaustų apklausos respondentų buvo nusiteikę prieš A. Merkel pasilikimą kanclerės kėdėje po 2017 m. rinkimų.

Manoma, kad šiais metais į Vokietiją dar turėtų atvykti apie 300 tūkst. naujų pabėgėlių.

Uždaryta per 200 Egipto viešbučių

Kairas (ELTA) – Dėl sumažėjusio turistų skaičiaus 2016 metais Egipte uždaryta 220 viešbučių. Didžiausių nuostolių patyrė Šarm aš Šeichas, kur veiklą nutraukė 54 viešbučiai, dar 35 buvo uždaryti Mars Alame, 34 – Hurgadoje. Šiuo metu nė viename Raudonosios jūros kurorte neliko viešbučių, dirbančių visu pajėgumu.

Egipto verslininkų asociacijos teigimu, keletas viešbučių sustabdė savo veiklą ir Safagoje, Luksore bei Asuano mieste.

Katastrofiškai ištuštėję viešbučiai Egipte. Novaturas nuotr.

Šalies viešbučių pramonės atstovai pažymi, kad labiausiai sumažėjo Egiptą lankančių turistų iš Rusijos, Didžiosios Britanijos bei Italijos.

VERSLO NAUJIENOS

7 kasdieniai verslininko įpročiai

Įsivaizduokite, kad visi jūsų gyvenimo sprendimai kaupiasi tam tikrose talpyklose: valydami dantis pridote „asmens higienos“, rašydami romaną – „autorystės“ arba „kūrybiškumo“, apsilankydami sporto salėje – „sveikos gyvensenos“ saugyklas. Tuo met jūsų gyvenimo kokybę galima būtų apibūdinti kelių ar keliolikos talpyklų prisipildymo lygiu. Tai gana paprastas, tačiau informatyvus jūsų veiksmų vizualizavimo būdas: kuo daugiau pripildote talpyklas – tuo labiau investuojate į save.

Daugelis klysta nepripažindami mažareikšmių veiksmų vaidmens. Jei tikitės sėkmės, privalote pripažinti svarbų smulkmenų vaidmenį.

Prabuskite tada, kai jums reikia

Nustatyti žadintuvą – tik pusė darbo. Jei atsikėlėte signalui pasigirdus, numatytu laiku – vadinasi įvykdėte sau pačiam duotą pirmąjį dienos pažadą. Tokį pažadą davėte sau vakare, nustatydami signalo laiką. Jei ignoruosite signalą keltis ir miegosite toliau – diena prasidės nevykusiai. Ją pradėsite pažado laužymu. Svarbu ne vien keltis numatytu laiku. Dar svarbiau – mokėti laikytis savo pažado. Ar gali būti paprastesnis būdas lavinti šią savybę kasdien?

Kasdien užsirašykite 10 idėjų

Pradėjus ilginiui tampa sunku iš gausybės idėjų atrinkti dešimtį, vėrtų būti užrašytomis. Didžioms idėjoms reikia save ruošti: kurdami kasdienai tinkančias idėjas palaikote formą ir pratinatės būti idėjų generatoriais.

Turėkite bloknotą ar pasižymėkite kilusias idėjas išmaniajame įtaise. Pats užrašymo procesas reiškia, jog smegenys atrinko tai, ką verta išsaugoti.

Darykite tai kasdien ir nustebsite, kokia daugybė idėjų jums kils.

Pasirūpinkite sveika mityba

Skirti laiko valgiui būtina – to reikalauja asmens sveikata. Jei taip negalvojate, netruks ateiti metas, kuomet teks susirūpinti gydymu. Jei stokojate laiko – bandykite pusryčiaudami skaičiuoti, pietaudami galite aptarti darbo reikalus. Vakarieniaukite su jums brangiais žmonėmis.

Laikytis šių taisyklių nebus sunku. Užtat sukaupsite fizinių ir dvasinių jėgų.

Skirkite pusvalandį dienos laiko skaitymui

Žmonės neįvertina savo skaitymo spartos. Pusvalandis ar kiek mažiau laiko skaitymui per dieną – ir ne itin stora knyga bus įveikta per keletą savaitių. Tai – dvi knygos per mėnesį, 24 – per metus. Įsivaizduokite: jei kasmet perskaitytumėte 24 knygomis daugiau – kiek turėtumėte naudos.

Pusvalandis – visai nedaug. Juk

Vos keletą minučių per dieną, skirtų sau – pagerins darbingumą. Verslas.In nuotr.

skaityti galite važiuodami viešuoju transportu ar ko nors laukdami. Tą laiką galima ir skaidyti į atkarpas – dvi ar tris.

Nepagailėkite tiek laiko tam, kad sužinotumėte daugybę svarbių ir įdomių dalykų.

Treniruokite kūną

Fizinė sveikata lemia ir protinės veiklos kokybę bei intensyvumą. Jei 8–10 valandų sėdite prieš monitoriaus ekraną, jums ypatingai svarbu 30–60 min. skirti jogai, treniruokliams, bėgimui, boksui, ilgokam pasivaikščiavimui – bet kam. Juk kur kas protinčiau skirti tiek laiko naudingai profilaktikai, nei gydyti ligas tada, kai jos jau užspeitė jus į kampą.

Psichologės Lorencos Kolzato atlikti tyrimai patvirtino: fiziškai aktyvūs žmonės kur kas geriau už nejudriuosius susidoroja su kūrybiškumo testais.

Ketvirtį valandos medituokite

Jei nepatinka žodis „meditacija“, galite tai vadinti tiesiog sėdėjimu ar dienoraščio rašymu. Esmė tokia, kad jums reikia laiko sutvarkyti jūsų mintis. Daugelis sėkmingų žmonių medituoja. Tiesą sakant jie tik aiškinasi, kas jiems kelia nerimą, kas patinka, kas svarbu ir ką reikia daryti toliau. Tai bemaž tas pat, kaip spėti ateitį. Juk galite rasti problemos sprendimą dar iki tol, kol ji taps nevaldoma. Arba patį geriausia: atėjo rimtų sprendimų laikas.

Įsiklausykite į save. Nejau nerasite tam 15 minučių?

Prieš miegą apmąstykite praėjusią dieną

Skirkite tam 5 minutes vakaro, prieš užmigdami. Užsirašykite (rašymo faktas svarbus) keletą dalykų, kuriais esate patenkinti, po to – ką rytoj norėtumėte padaryti kitaip. Nauda slypi tame, kad procedūra verčia jus būti sąžiningu. Galite pasidžiaugti savo pasiekimais, tuo pat metu ieškosite ir geresnių sprendimų. Be šito sunku judėti į priekį.

Viskas, ko jums reikės – 5 minučių prieš miegą.

Dmedia.lt

Primoka už tai, kad skolinatės

Lietuvos vyriausybės vertybinių popierių (VVP) aukcione 3 metų trukmės Lietuvos obligacijos pirmą kartą šalies istorijoje išplatintos su neigiamu pelningumu.

Aukcione buvo išplatinta 20 mln. eurų šių nominaliosios vertės obligacijų, o visa paklausa viršijo 140 mln. eurų. Vidutinis pelningumas buvo -0,055 proc. Ši Vyriausybės vertybinių popierių emi-

sija bus išperkama 2019 m. birželio 1 d.

Vieną šios emisijos vertybinį popierių investuotojai įsigijo už vidutiškai 100,15 euro, o išpirkimo metu atgaus 100 eurų.

VVP aukcionuose šiais metais platinamos 3, 5, 7 ir 10 metų nominalios trukmės Vyriausybės obligacijos.

Vyriausybės info

Ispanija išlošė iš terorizmo

Ispanijos turizmo sektorius pirmą šių metų pusmetį, palyginti su tuo pačiu metu pernai, šoktelėjo aukštyn. Tai lėmė sumažėję turistų srautai į kitas populiarias kurortines šalis.

Egipte turistų skaičius šiemet sumažėjo 60 proc., neigiamos tendencijos stebimos ir kitose Artimųjų Rytų bei Šiaurės Afrikos šalyse. Po teroristinės atakos Nicoje, viešbučių rezervacijų kiekis Prancūzijos Žydrojoje pakrantėje krito 30 proc.

Tačiau Ispanijoje turistų iš užsienio skaičius šių metų pirmą pusmetį

paaugo 12 proc.

Nepaisant reidų ir pranešimų apie „Islamo valstybės“ veiklą Ispanijoje, šalis išvengė didesnių teroro ir smurto proveržių. Paskutinis didelis teroro aktas Ispanijoje įvyko 2004 m., kai „al-Qaeda“ vietiniai nariai įvykdė sprogimus Madrido metro.

Augantis turizmas – gera žinia nuo recesijos atsigaunančiai Ispanijai. Šis sektorius sudaro 14 proc. šalies BVP.

Verslo žinios

Pacų rūmuose įsikurs viešbutis

Rekonstruotuose Pacų rūmuose Vilniaus Senamiestyje veiks tarptautinio tinklo „Design Hotels“ penkių žvaigždžių viešbutis „Archer Mansion Hotel“.

„2013 metais įsigijome pastatą, iki rekonstrukcijos padarėme daug istorinių, architektūrinių tyrinėjimų ir šiemet pradėjome darbus. Pusantų metų truko derybos su tinklu ir mes jį atvesime ne tik į Lietuvą, bet ir Baltijos šalis“, – sakė projektą plėtojančios bendrovės „Blendas“ direktorius Arūnas Kuraitis.

Pagal sutartį „Blendas“ pats valdys viešbutį pagal „Design Hotel“ modelį, kuris bus tinklo dalis. Viešbutį Didžiojoje gatvėje į kurio plėtrą „Blendas“ planuoja investuoti 20 mln. eurų, ketinama atidaryti 2018 metų pradžioje. Viešbutyje planuojama įrengti restoraną, keturias konferencijų sales, sporto klubą, SPA ir 105 kambarius. Šiuo metu „Design Hotels“ tinklui

Pacų rūmai taps prabangiu viešbutiu.

Delfi.lt nuotr.

priklauso daugiau nei 300 viešbučių 50 šalių. „Design Hotels“ didžiausias akcininkas yra JAV viešbučių tinklas „Starwood Hotels & Resorts World“.

Archyviniai šaltiniai nurodo rūmų pastatą Vilniaus Senamiestyje XVI a. priklausius didikams Astikams, vėliau Pacams.

Valstybinį 0,3597 hektaro ploto sklypą su administraciniais pastatais ir garažu Didžiojoje gatvėje 7 už daugiau nei 5,79 mln. eurų 2013 metais „Blendas“ įsigijo aukcione.

BNS

JAV prekiaus lietuviškais kiaušiniais

JAV žemės ūkio departamento Maisto saugos ir kontrolės tarnyba (FSIS) pranešė Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (VMVT), kad spalio pabaigoje Lietuvoje bus atliktas atitikties auditas. Šis vizitas – antrasis Lietuvos ir JAV derybų etapas siekiant suderinti leidimus kiaušinių produktų gamybos įmonėms eksportuoti savo produkciją į šią šalį.

Derybos dėl veterinarinių reikalavimų ir dokumentų suderinimo su atsakinga JAV institucija buvo pradėtos dar 2014 metais. Ekspertų vertinimui buvo pateikti reikalingi dokumentai bei užpildyti klausimynai.

Kadangi susitarimai dėl eksporto leidimų grindžiami abiejų šalių patikėjimo principais, JAV ekspertai audito metu didžiausią dėmesį skirs ir vertins, ar Lietuvoje vykdoma valstybinė maisto ir veterinarinė kontrolė yra lygiavertė JAV taikomiems kontrolės standartams ir reikalavimams.

Bus siekiama įsitikinti, kad maisto saugos ir kokybės kontrolės sistema Lietuvoje yra efektyvi, ar mūsų vykdomos kontrolės priemonės leis užtikrinti, kad JAV rinkai būtų tiekiami saugūs, kokybiški ir tinkamai paženklinti kiaušinių produktai. Taip pat bus vertinamas Lietuvos įmonių, norinčių eksportuoti savo produkciją į JAV, pasirengimas.

Prognozuoti, kiek užtruks derybos iki galutinių sprendimų pasirašymo, sudėtinga ir priklauso nuo daugelio aplinkybių, tačiau Lietuva suinteresuota, kad derybų procesas vyktų kuo sklandžiau. Šiuo metu Lietuvos maisto produktų gamintojai į Ameriką sėkmingai eksportuoja žuvų ir pieno produktus (sūrius, sviestą, varškę ir jos desertus, ledus ir kt.). Išsiųstos ir pirmosios bandomosios mėšos gaminių partijos.

ELTA

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų rugpjūčio 31 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,89 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,85 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,18 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,65 €

Lietuvio šlovės akimirka nacių lopšyje

Prisimenant 1936 m. olimpinį plaukiką John Macionį

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

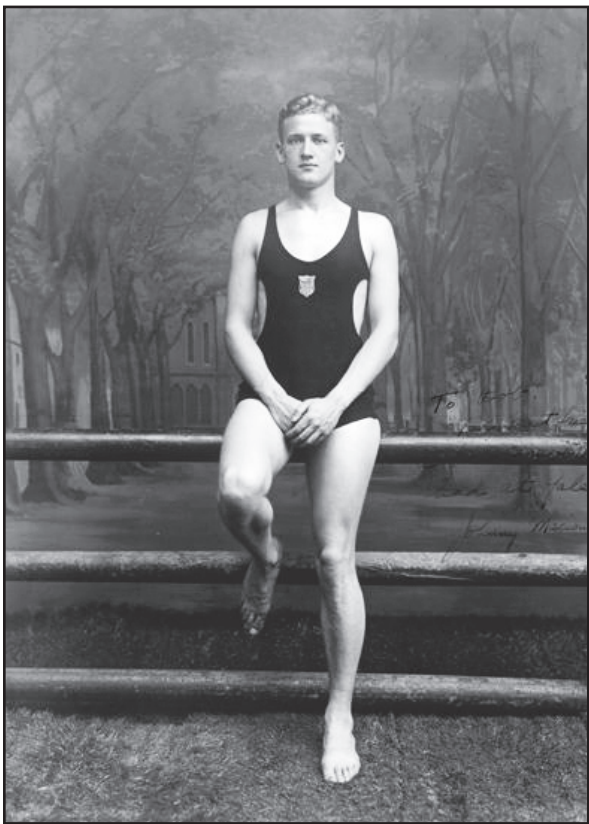
XI vasaros Olimpinės žaidynės 1936 m. buvo surengtos Berlyne. Tarptautinio olimpinio komiteto susitikimas, kuriame nuspręsta Berlyną išrinkti olimpine sostine, vyko 1931-aisiais, dveji metai iki nacių įsigalėjimo Vokietijoje. Nacistinio judėjimo lyderis Adolfas Hitleris olimpiadai skyrė didelį dėmesį: jis oficialiai paskelbė žaidynių atidarymą, iki olimpiados pradžios vykdė miesto „apsivalymo“ programą (specialiose stovyklose uždarė romus ir t.t.). Dėl teisės surengti žaidynes Berlynas varžėsi su Barcelona. Lietuva dalyvauti žaidynėse nebuvo pakviesta dėl principingos Lietuvos pozicijos Kauno procese teisiant Klaipeidos krašto nacius.

Tačiau lietuviškas aspektas šiose žaidynėse vis dėlto buvo, nes jose dalyvavo ne tik legendinis krepšininkas, aukso medalį iškovojęs Frank Lubin (Pranas Lubinas), bet ir kitas Amerikos lietuvis John Joseph Macionis (Jonas Juozas Mačionis), kuris su JAV vyrų plaukikų komanda šauniai pasirodė ir net iškovojo medalį! Tad šiandien, dar neišdilus Rio de Janeiro olimpinių žaidynių išpūdžiams, pasakojimas apie šį nepelnytai primirštą, tačiau neeilinių gabumų Amerikos lietuvių sportininką.

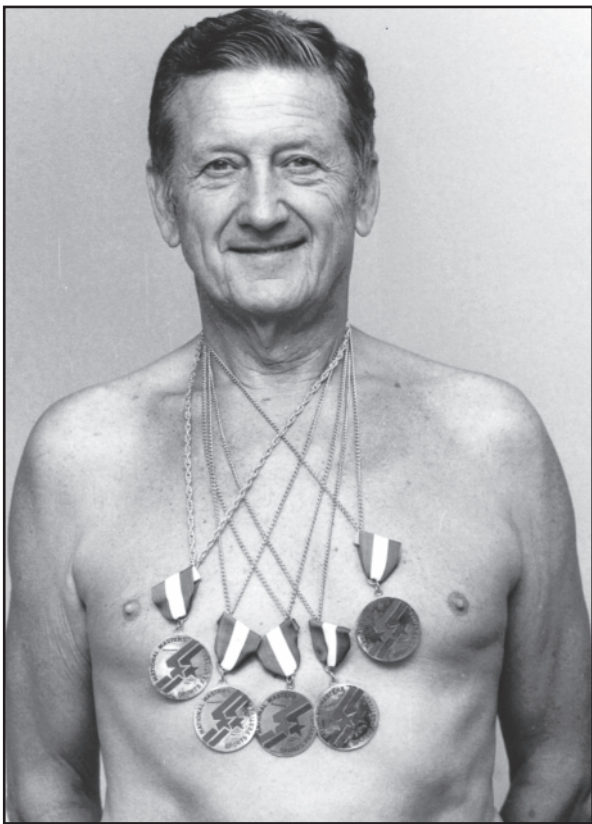
Vietoj trofėjaus – dėžė „Campbell’s“ sriubos

1916 m. gegužės 27 d. Philadelphijoje gimęs John Joseph Macionis nuo pat vaikystės mėgo plaukimą. Nardydavo jis ne todėl, kad artimiausios susipažintų su povandeninės gamtos grožiu. Kadaisė Macionis pasakojo savo sūnui Robert (beje, taip pat plaukikui) vieną jaunystės nuotyki (ištrauka iš straipsnio „Father’s Day: Father and Son sharing a Lane“ *Swimmer* žurnalo 2011 m. gegužės-birželio numerį): „Labai mėgau plaukimo varžybas Atlanto vandenyne, – 4-ajame dešimtmetyje ‘Steel Pier Ocean Mile’ Atlantic City, NJ, paplūdimyje tapo metine vasaros švente. Dažniausiai laimėdavau pirmą vietą. Tačiau sykį, pagal mano mamos ‘režisūrą’, atsidūriau trečioje vietoje. ‘Campbell’s’ koncentruotų sriubų įmonė surengė plaukimo varžybas. Nugalėtoji skyrė didžiulį trofėjų, o atsidūrusiam antroje vietoje – dėžę sriubos skardinių. Mama aimanavo, kad namas pilnas trofėjų, o virtuvės lentynos tuščios. Reikia prisiminti, jog tuomet Ameriką buvo parklūpdžiusi Didžioji depresija – maistas buvo tapęs deficitu. Besibaigiant tai rungtis – nenoromis sulėtinau plaukimo greitį – leidau vienam mane aplenkti. Dvasiškai sunku buvo taip pasiduoti, tačiau tai buvo daroma turint tikslą. Bet čia istorija nesibaigia. Reikėjo netikėtai rungtis dėl antrosios vietos, mat kažkas aplenkė mane. Mama liko be sriubos, o aš – be trofėjaus.“

John Joseph Macionis buvo „Big Brothers“ (vienos seniausių ir stipriausių jaunimo ugdymo organizacijų JAV), Germantown Y.M.C.A („Young Men’s Christian Association“) bei „Central High School“ komandų narys (pastarosios – kapitonas) ir

Jaunojo olimpiečio Macionio nuotrauka, skirta globėjui ir treneriui Yale universitete legendiniam Bob Kiputh.

Net sulaukęs 70-ties, jaunatviškas Macionis vis dar tebesidžiaugė savo apdovanojimais!

jau 1933 m. pasiekė pasaulio rekordą 200 jardų plaukime laisvu stiliumi. Po metų Macionis įstojo į Mercersburg Academy, kur pasiekė du laisvojo stiliaus plaukimo JAV rekordus. Akademijoje talentingą plaukiką globojo garsus treneris John „King“ Miller (1924–1953). Anot *Mercersburg Magazine* 2008 m. vasaros numerįje paskelbto straipsnio, būtent Amerikos lietuvis Macionis treneriui Miller suteikė „King“ pravardę. Vėliau John tęsė savo plaukiko karjerą Yale universitete. Čia jį treniravo legendinis plaukikas Bob Kiputh.

2008 m. Mercersburg Academy sakinio paveldo projekto metu buvo kalbinami buvę šios mokyklos auklėtiniai, tarp jų – ir John Joseph Macionis. Jis pasakojo, kad gimė lietuvių darbininkų šeimoje, kuri, paveikta Didžiosios depresijos, nepajėgė padengti sūnaus gyvenimo išlaidų privačioje mokykloje (vėliau plaukiko sūnus prof. John Johnston Macionis patikslino, jog jo abu seneliai yra kilę iš Lietuvos, ir kad senelis Danielius iš pradžių dirbo „Baldwin“ garvežių gamykloje, o paskui ketvirtį amžiaus „Horn and Hardart“ greitosios mitybos automatų pramonėje; močiutė Lilija dirbo siuvykloje, gaminusioje uniformas – R. M. L.). „Galėjau mokytis Mercersburg, kadangi ‘Big Brothers’ vadovybė mane laikė ‘geru vaiku’, – pasakojo John Joseph Macionis. Be to, treneris John Miller norėjo matyti Macionį savo plaukimo komandoje. Organizacijos „Big Brothers“ vadovas

(pats baigęs Princeton universitetą) mastė, kaip būtų šaunu, jei kas nors iš jų narių galėtų lankyti gerą koledžą. Būsimam kandidatui surinko porą šimtų dolerių, – deja, tai buvo mažiau nei pusė reikalaujamų mokslapinių. Treneris John Miller aplankė mokyklos vadovą dr. Boyd Edwards ir papasakojo jam apie Macionio padėtį. Susitikimas buvo sėkmingas. Dr. Edwards taip susižavėjo lietuvačio gabumais, jog pats pasirūpino, kad stojimo mokestis jam būtų sumažintas. Tačiau perėjimas iš Central High School į Mercersburg Academy nebuvo lengvas: „Privalėjau imti tas klases, kurias koledžo vadovybė man nurodė. Tik per plauką išlaikiau egzaminus“, – šmaikšavo lietuvis plaukikas. Macionis prisipažino, jog 1933–1934 mokslo metus jis praleido „zubrindamas prie knygų“ ir plaukdamas akademijos baseine. Vaikino pastangos nenuėjo perniek – Macionį priėmė į Yale universitetą, o netrukus po to – ir į plaukimo komandą.

Nenugalimieji

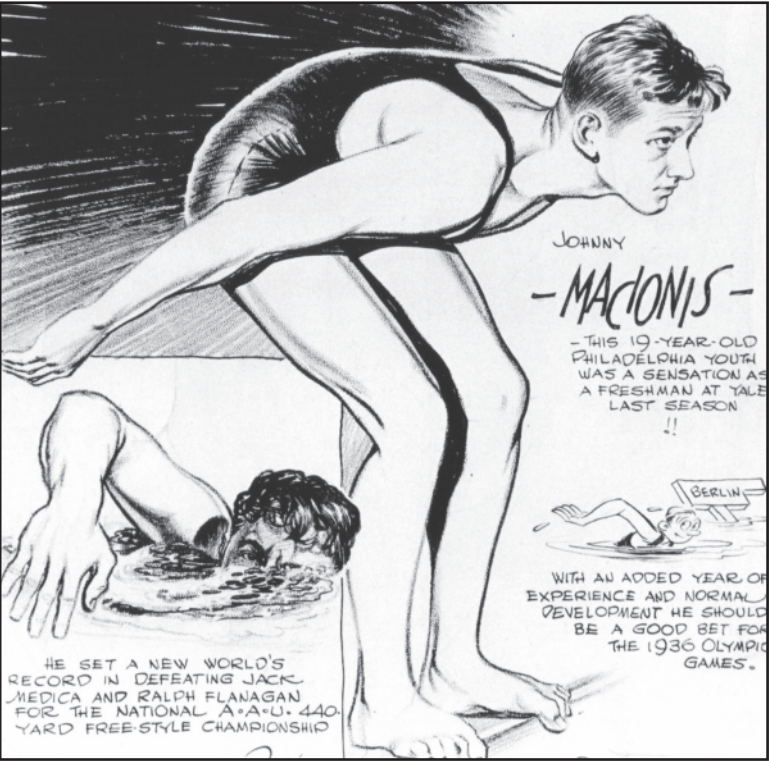
Pirmaisiais metais šioje prestižinėje New Haveno mokslo įstaigoje Macionis tapo vienu iš 18 Yale plaukimo komandos narių. Kaip pranešė dienraštis *The New York Times*, 1935 m. kovo 5 d. metinio universiteto vandens karnavalo metu tuomet trejų metų senumo, šešių juostų 25 jardų ilgio baseine Yale universiteto plaukimo komanda pasiekė naują ameri-

JAV olimpinė plaukikų komanda. Penktoje eilėje pirmas iš k. – John Joseph Macionis. Iš kn. „American Olympic Committee Report 1936. Berlin, Germany“.

Vienintelis John Macionio brolis Leonas – prityręs plaukikas! Akimirka iš Pirmosios Lietuvos tautinės olimpiados Kaune 1938 metais. Amerikos lietuvių vandens kamuolio komanda, laimėjusi aukso medalį. Stovi (iš d.): Bikinas, Budrikas, Kumskis, Macionis, Dalbukas ir Gerialauskas. Priekyje: Jankauskas, Beinoris ir Plečkaitis.

Macionio šaržas, pasirodęs 1935 m. „Philadelphia Inquirer“ dienraštyje.

1936–1937 Yale universiteto plaukikų komanda. Trečioje eilėje antras iš d. John Joseph Macionis.

kiečių vienos mylios estafetės („one mile relay“) rekordą, įveikdama atstumą per 16 min. 31 sek.

Per pirmuosius dvejus Macionio studijų metus Yale plaukimo komanda neužleido čempionės pozicijų (12 – 0 1934–1935 m. ir 14 – 0 1935–1936 m.). Netrukus lietuvaits pasiekė individualios estafetės bei 220 jardų krūtine rekordus. Paskutiniaus studijavimo metais Macionis tapo universiteto plaukimo komandos kapitonu. Studentų laikraštis *Harvard Crimson* 1936 m. kovo 20 d. numeryje pateikia kai kuriuos rezultatus iš Yale – Harvardo plaukimo dvikovos, kuri vyko Yale baseine 1936 m. kovo mėnesį. Yale komanda tęsė savo 12 metų pergalių seriją, laimėdama prieš Harvard 45–26, ir tai buvo 151 pergalė iš eilės. 440 jardų plaukime laisvu stiliumi Macionis pralaimėjo tuometiniam Yale komandos kapitonui Norris Hoyt, kurio rezultatas buvo 4 min. 59.8 sek. Macionis taipogi nuplaukė paskutinę atkarpą („anchor leg“) 400 jardų laisvu stiliumi estafetėje per 3 min. 36 sek. Yale studentų metraštyje *Banner Yearbook and Pot Pourri* skelbiama, jog „vasario 13 d. (1936) Naval Academy surengė plaukimo varžybas Annapolis mieste. Kitą dieną Yale sumušė visus šiame baseine vykusių varžybų rekordus, įskaitant ir Macionio pergalę 440 jardų plaukime per 5 min. ir 8/9 sek.“

1935 m. liepą „Amateur Athletic Union“ (AAU) surengtame valstybiniame čempionate New Yorko 50 metrų Manhattano paplūdimio baseine po atviru dangumi Macionis laimėjo 440 jardų laisvu stiliumi rungtį, nugalėdamas tokias to meto garsenybes kaip Jack Medica, Ralph Flanagan ir James Gilhula, – visi buvę pasaulio rekordininkai įvairių nuotolių plaukimo distancijose. Anot *National Collegiate Athletic Association* (NCAA) *Media Guide for 2000*, „Macionis laimėjo NCAA titulą 1937 m. 1 500 metrų (*sic*) plaukime laisvuojų stiliumi Minnesota universiteto baseine rezultatu 19:58.5. Po to, 1938 metais, Macionis sėkmingai apgynė savo „collegiate title“ Rutgers universiteto baseine rezultatu 20:15.2. Tačiau 1938 m. kovo mėnesį vykusiame NCAA čempionate 220 jardų plaukime laisvu stiliumi Macionis buvo trečias“.

Nuaidėjus olimpiniams trimitams

1936 m. Macionis tapo pirmasis Yale universiteto plaukikas, dalyvavęs olimpinėse žaidynėse. Rugpjūčio 11 d. Berlyne jis iškovojo sidabro medalį 4x200 m laisvo stiliaus estafetėje, antrą atkarpą („second leg“) – 9 min. 3 sek. Individualiame plaukime 400 m distancijos laisvuojų stiliumi pusfinalyje Macionis buvo ketvirtas ir prarado galimybę varžytis finale. Tuoj po olimpinių žaidynių JAV plaukimo komandos nariai, tarp jų ir Macionis, dalyvavo įvairiose plaukimo varžybose Europoje. Dėl prasidėjusio Antrojo pasaulinio karo 1940 m. vasaros olimpinės žaidynės, kurios turėjo vykti Tokyo, Japonijoje (vėliau nutarta jas rengti nebe Azijoje, o Europoje, Helsinky mieste), buvo atšauktos. Idomu, jog komitetas, įkurtas „International Swimming Hall of Fame“ atstovų, vis tiek pripažino plaukikus, kurie buvo įtraukti į olimpinę rinktinę, nors ir negalėjo dalyvauti Olimpijėse žaidynėse. Vienas iš jų – Macionis. Šaunusis Amerikos lietuvis taipogi buvo įtrauktas į „Pennsylvania Swimming Hall of Fame“.

Antrojo pasaulinio karo metu Macionis tarnavo

JAV pakrantės apsaugoje. Už nuopelnus jis buvo pakeltas į vyresniojo leitenanto rangą. Po karo tapo administratoriumi pieno pramonėje Philadelphiajos apylinkėse. Iki 94-erių metų Macionis kasdien plaukiavo. Vėliau pašlijusi sveikata nebeleido to daryti. Kaip skelbta *The Daily Progress* 2012 m. vasario 19 d. laidoje: „John Joseph Macionis mirė 2012 m. vasario 16 d. Charlottesville, Virginijoje. Giliame liūdesyje liko žmona May Johnston (su ja santuokoje išgyventa 69 m.) ir du sūnūs – John Johnston Macionis ir Robert Gordon Macionis“.

Obuolys nuo obels netoli nurieda

Apie dėdę Leoną Macionio sūnėnas, buvęs sociologijos profesorius John Johnston Macionis (beje, tiek jis, tiek jo brolis Robert gražiai lietuviškai taria savo pavardę su „č“), man galėjo pasakyti nedaug. Leonas, vienintelis John Joseph brolis, gimė apie 1920 m. Philadelphiajoje, o mirė apie 1999 m. Buvo susižiedavęs su lietuvaite Veronika Matukonyte, tačiau niekad jos nevedė. Kaip juokavo jo sūnėnas John Johnston Macionis, „dėdė Leonas buvo pernelyg sunkaus charakterio, kad vestų moterį“. Leonas jaunystėje taip pat plaukė ir buvo „Franklin and Marshall College“ Lancaster, Pensilvanijoje, plaukimo komandos treneris. Vėliau Macionis pasirinko pelningesnę profesiją – pardavinėjo apdraudą. Šeimoje tebesaugomi Leono 1938 m. Pirmojoje Lietuvos tautinėje olimpiadoje Kaune iškovoti aukso medaliai. Deja, jie kartu su laikraščių iškarpomis apie tėvą ir dėdę tyrinėjimui laikinai neprieinami.

Tačiau apie Leono Macionio plaukimo pasiekimus byloja ir kiti šaltiniai. Štai sporto žurnalisto iš Montrealio Jono Narbuto parengtame *Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje 1937–1940* antrame tome (Čikaga, 1978) sužinome, jog Leonas Macionis 1938 m. Kaune 100 m laisvuojų stiliumi rungtyje laimėjo aukso medalį (rezultatas 1:06,0 min.), 400 m – taipogi auksą (5:53,2 min), 1 500 m – dar vieną auksą (24:23,9 min), o 4x200 m estafetėje laisvuojų stiliumi kartu su kitais Amerikos lietuviais Dalbuku, Budriku ir Bikinu pasiglemžė net ketvirtą aukso medalį. Su savo komandos nariais – Bikinu, Budriku, Kumskiu, Dalbuku, Gertausku, Jankausku, Beinoriu, Pečiukaičiu – Leonas papildomai nusitvėrė dar ir penktą auksą – būtent vandens kamuolio (dabar vandensvydžio) varžybose!

Idomu dar ir tai, jog John Joseph Macionio sūnus Robert (Bob) taip pat sekė savo tėvo pėdomis. Štai *Swimmer* žurnalo 2011 m. gegužės–birželio numeryje pasirodė straipsnis „Father’s Day: Father and Son sharing a Lane“, kuriame Bob pri-

simena savo tėvą: „Augau tarp daugelio tėvo laimėtų trofėjų, kurie, beje, buvo gerokai didesni už mane patį. Tuomet, kaip atsakingas šeimos galva, mano tėvas nusprendė, kad ir man laikas varžytis dėl plaukimo trofėjų“, – pasakojo John sūnus. Bob, kaip ir jo tėvas, baigė Yale universitetą (1970). Jis taipogi dalyvavo universiteto plaukimo komandoje. Prieš penktą metų Bob rungtyniavo kartu su „Atlantic Coast Athletic Club“ komanda. Tuomet jis aktyviai dalyvavo valstybiniu mastu pripažintose „Chris Greene Lake 2 Mile Cable Swim“ rungtyse.

Swimmer žurnale toliau skaitome: „Didesnę gyvenimo dalį tėvas ir sūnus praleido vandenyje, tačiau dėl skirtingų priežasčių: John patiko laimėti, o Bob – sunkiai dirbti. ‘Žinojau, kad vis tiek nelaimėsiu, visa tai priimdavau kaip iššūkį. Man patiko užsibrėžti sau tikslą. Supratau, kad plaukimas padeda išlaikyti geresnę fizinę formą, ir tai visiškai mane patenkino“, – filosofiskai dėstė Bob.

„Nors plaukimas jungė šiuos vyrus, tačiau šis sportas leido jiems gyventi savo atskirus gyvenimus. Tiesa, ši sporto šaka tiek tėvui, tiek ir sūnui leido susipažinti su savo būsimomis sutuoktinėmis. May, kuri su savo vyru John gyvena beveik 70 metų, sykį pastebėjo vaikina, plaukiojantį viename baseine Philadelphiajoje. Sustoję, paklausė – ar jis ne John Macionis? ‘Taip’, – atsakė šis, – ir po dviejų savačių jie du susituokė. Tačiau, atvirai kalbant, Bob su savo būsimąja nesusipažino prie baseino. Bet kai jis ją pakvietė į plaukimo turnyrą, mergina pagalvojo, jog būtų smagu vaikščioti į pasimatymus su plaukiku. Ir štai abidvi poros laimingai tebegyvena“, – optimistine gaida 2011 m. baigė nepasirašęs savo nei vardo, nei pavardės straipsnio „Father’s Day: Father and Son Sharing the Lane“ autorius...“

Už teisę spausdinti iliustracijas prie šio straipsnio nuoširdžiausiai dėkoju „International Swimming Hall of Fame“ (Fort Lauderdale, FL), Yale universiteto (New Haven, CT) rankraštyno archyvarams bei profesoriui John Johnston Macioniui.

O jūs, vaikai, taip darykit, kaip tėvelis daro! Plaukimas – šeimos tradicija. John Joseph (k.) ir Bob Macionis.

MANO VIRTUVĖ

Figos - rojaus vaisiai

Prasidėjo figų sezonas. Nors mes labiausiai esame pripratę prie džiovintų vaisių, šviežios figos yra nuostabios tiek pačios savaime, tiek receptuose. Jos tinka viskam – nuo užkandžių ir desertų iki pusryčių ir pagrindinių patiekalų. Kelios idėjos, kaip galima panaudoti šiuos vaisius savo virtuvėje.

Pusryčiai – Karamelizuotos figos su jogurtu

Reikės:
1 valg. šaukšto medaus ir dar šiek tiek pašlakstymui
8 oz šviežių figų, perpjautų per pusę
2 puodelių natūralaus neriebaus graikiško jogurto
žiupsnelio malto cinamono
1/4 puodelio kapotų pistacijų

Keptuvėje ant vidutinės ugnies pakaitinti medų. Sudėti figas (perpjauta puse į apačią) ir pakaitinti, kol jos karamelizuosis, apie 5 minutes. Patiekti uždėjus ant jogurto, pabarsčius cinamonu ir pistacijomis. Galima papildomai pašlakstyti medumi.

Užkandis – Figos su prosciutto ir pelėsiniu sūriu

Reikės:
12 juodų figų (Mission) su nupjautais koteliais
2 oz. pelėsinio sūrio, padalinto į 12 lygių gabaliukų
6 pekaninių karijų (pecan) puselių, perlaužtų išilgai į dvi dalis
6 plonų griežinėlių prosciutto (2–3 oz), perpjautų išilgai
alyvuogių aliejaus
medaus

12 medinių pagaliukų (4 colių ilgio) pamerkti į vandenį bent 10 minučių. Įkaitinti grilio keptuvę. Figas įpjauti vertikaliai, neperpjauant iki galo. Atsargiai praverti ir į kiekvienos vidų įdėti po gabaliuką sūrio ir riešutą. Uždaryti lengvai suspaudžiant. Kiekvieną figą apvynioti horizontaliai prosciutto juoste ir persmeigti pagaliuku. Patepti aliejumi ir apkepti iš vienos pusės – apie minutę ar dvi. Tuomet apversti ir apkepti iš kitos pusės.

Perdėti į serviravimo lėkštę ir pašlakstyti medumi. Geriausia patiekti šiltas arba kambario temperatūros.

Desertas – Figos su ledais

Paprasta ir labai skanu! Figų pušes reikia iš anksto pamarinuoti baltame vyne (labiausiai tinka Sauvignon Blanc) ir uždėti ant vanilinių ledų. Pašlakstyti susidariusiu padažu. Voila!

Skanaus!
Jūsų **Indrė**

VISI MĖGSTA KINĄ

Dar vienas „Ben Hur“ filmas

„Ben Hur“ filmo kadras.

Jaunojo kritiko kėdėje
GYTIS KRIAUCIŪNAS

Filmo turinys

Šis filmas pagal Lew Wallace knygą „Ben Hur: A Tale of Christ“ yra penktasis. Žinomiausias iš „Ben Hur“ filmų yra 1959 metų versija su Charlton Heston, kuri laimėjo net 11 Amerikos „Academy Awards“ – „Oskarų“. Filmą prasideda Ben Hur ir įvaikinto jo brolio Messala lenktyniavimu žirgais. Judah Ben Hur yra žydų princas, o Messala yra romėnas. Dėl kitokios kilmės Messala dažnai nesijaučia esąs dalis Ben Hur šeimos. Lenktynių pabaigoje Judah nukrenta nuo žirgo ir labai susižeidžia. Messala jį parneša namo. Skirtumas tarp Ben Hur šeimos ir Messala išryškėja, kai Messala ima melstis romėnų dievams. Judah mamai tai nepatinka. Judah atsigauja. Messala nusprendžia prisidėti prie romėnų armijos, kuri kariauja Europoje. Po kurio laiko Messala, jau aukšto rango romėnų kariūnas, grįžta į Jeruzalę (kur gyvena Judah su šeima). Jis paprašo Judah pagalbos, kad padėtų sustabdyti žydų sukilimą, bet Judah atsisako. Sutinka padėti apsaugoti tik kareivių žygį (kartu su Poncijumi Pilotu) per miestą. Kai Messala ir romėnų leģionas žygiuoja per Jeruzalę, vienas sukilėlis, kuris Judah padėjo atsigausti, bando nušauti legiono generolą, bet jam nepavyksta, ir jis pabėga. Generolas piktas, jis įsako Messalui nužudyti kaltuosius. Namas, iš kurio šovė sukilėlis, priklauso Ben Hur šeimai. Messala surenka Judah šeimą. Jis sprendžia, ką daryti su šeima, kuri jį priglaudė ir augino daugelį metų. Visa tai pro langą stebi ir Poncijus Pilotas... Kas atsitiko po to?

Teks žiūrėti filmą.

Filmo vertinimas

Vertindamas šį filmą aš lyginau jį su 1959 metais statytu filmu bei originalu – knyga. Anas filmas buvo labai „holivudiškas“. Vienas straipsnis „Wall Street Journal“ aiškino, kad šis filmas yra mišinys prastos kokybės veiksmo ir prasto vaidmenų atlikimo. Kitas straipsnis rašė, kad nors Jėzus buvo parodytas daugiau (lyginant su 1959 m. filmu), tai nebuvo sureikšmintas, įskaitant ir jo nukryžiuojimą, kuris šiame filme buvo lyg atsitiktinis įvykis. Aš sutinku, kad nors turėta daug galimybių parodyti Jėzų filme, bet pabrėžti Kristaus reikšmės statytojams kažkaip nepavyko. Keista ir tai, kad šiame filme buvo parodytas ne tik Jėzaus veidas (ko ankstesnėse versijose nedaryta), bet jis ir kalbėjo. Žinoma, buvo labai daug pasikeitimų, ir tai man nelabai patiko. Kitose vietose filmas atrodo labai ištemptas, nors jis yra gera valanda trumpesnis negu 1959 m. versija. Gal dėl šių priežasčių filmas buvo labai blogai įvertintas: Rotten Tomatoes davė 28 iš 100 taškų, kai IMDB įvertino 5.5/10. Per pirmąjį savaitgalį į filmą parduota biuetų vos už 10 milijonų dol. Jau aišku, kad tai bus finansiškai nesėkmingas filmas.

Nesakyčiau, kad man filmas patiko, bet nesakyčiau, kad taip jau labai ir nepatiko. Žinoma, kad „originalas“ yra kur kas geresnis, todėl aš skaitytojams siūlyčiau vietoj naujojo filmo pažiūrėti 1959 m. klasiką. Apskritai aš šiam filmui duočiau 6/10 taškų. Mano tėvo vertinimas panašus. Jis labai mėgsta ir daug kartų yra matęs 1959 m. versiją. Pagal jį, naujasis filmas neblogas, jeigu nieko nežinai apie knygą, nei apie ankstesnes filmo versijas.

Jeigu norite gerą religinį filmą pamatyti teatre, palaukite Mel Gibson „Passion of the Christ“ tęsinio.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGĄ“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

www.facebook.com/draugo laikrastis

www.draugofondas.org

CERTIFIED NURSE AIDE

CNAs full time and part time needed for all shifts. Ask us about our new wage scale, weekend differential, Sign-On Bonus Program, and Weekend-Only Program. Compassionate, reliable, and customer service oriented individuals please apply with:

Karina Negrete, Nursing Scheduler
Lee Manor
1301 Lee Street
Des Plaines, IL 60018
847-635-4000

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIU LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

**Remkime
Draugo fondą
www.draugofondas.org**

IVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

■ Vyras ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti, išleisti atostogų. Tel. 630-670-0813.

bo. Gali pakeisti, išleisti atostogų. **Tel. 630-670-0813.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeiti-

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais. Le-galūs dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomenda-cijos. **Tel. 708-465-6854.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. **Tel. 331-245-5378** arba **331-245-5077**.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Galima pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-640-3559.**

■ Moteris, turinti 20 metų ligonių slaugos darbo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 630-280-1347.**

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 708-465-6854.

A † A
KLEMENSAS PIVORIŪNAS

Mirė 2016 m. rugpjūčio 28 d., sulaukęs 94 metų.
Nuliūdę liko: posūnis Daniel Kent; anūkai Stephanie Kent, Christopher Kent, Lisa Altmeyer, Dana Letterine ir David Kent; proanūkai Justin ir Evelyn bei kiti giminės Lietuvoje.
Velionis buvo vyras a. a. Bernice, patėvis a. a. Stephen Kent.
A. a. Klemensas bus pašarvotas rugsėjo 2 d., penktadienį, nuo 9 val. ryto iki 11 val. ryto Hills laidojimo namuose, 10201 S. Roberts Rd. (8000 W.), Palos Hills, kuriuose 11 val. r. vyks atsi-sveikinimas. Velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus daly-vauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde artimieji

Laidot. direk. Hills FH, tel. 708-598-5880 arba hillsfh.com

A † A
ALGIS NENORTA

Po ilgos ligos mirė 2016 m. rugpjūčio 27 d., Munster, IN.
Gimė 1932 m. vasario 28 d., Kaune, Lietuvoje.
Gyveno East Chicago, IN.
Nuliūdę liko: dukterėčia Sigita Pacys, giminės Lietuvoje ir
Kanadoje.
A. a. Algis Nenorta buvo sūnus a. a. Elzbietos ir a. a. Prano,
brolis a. a. Sigito ir a. a. Apolonijos Pacys.
Velionis bus pašarvotas Burns Kish laidojimo namuose,
Munster, IN.
Laidotuvės privačios.

Nuliūde artimieji

Norite šokti „Spragtuke”? Atvykite į peržiūrą

Čikagos baleto ansamblis „Joffrey Ballet” kasmet prieš Kalėdas pakviečia į Čaikovskio baleto „Spragtuką” (Nutcracker). Šiais metais choreografas Christopher Wheeldon tradicinį „Spragtuką” perkels į 1893 metų Čikagą, kur tais metais vyko pasaulinė paroda, o pats miestas bus rodomas vaiko akimis. Klasikinę Čaikovskio muziką atliks Čikagos Filharmonijos orkestras, diriguojamas „Joffrey” muzikinio vadovo Scott Speck.

Jaunieji šokėjai, norintys dalyvauti šių metų pastatyme, kviečiami į peržiūras (auditions), vyksiančias „Joffrey” studijoje Čikagos miesto centre, 10 E. Randolph Street, Joffrey Tower pastate. Peržiūros vyks trečiadienį, rugsėjo 7 d. ir sekmadienį, rugsėjo 11 d. Jaunieji šokėjai privalo užsiregistruoti (RSVP) ir atsinešti su savimi užpildytą anketą (ją rasite internetiniame puslapyje Joffrey.org/nutcracker-childrens-auditions). Taip pat reikia turėti 4 x 6 colio didumo nuotrauką (mergaičių plaukai turi būti susukti į kuodą) ir amžiaus įrodymą (tapatybės kortelę, užsienio pasą ar gimimo liudijimą). Į peržiūras gali atvykti visi jauni šokėjai, kurie mokosi kokioje nors baleto studijoje ar mokykloje ir šokęs scenoje. Peržiūros sugrupuotos pagal šokėjų amžių ir ūgį:

Trečdienis, rugsėjo 7 d.

Mergaitės, nuo 11 ir 18 metų, ūgis – nuo 5'0" iki 5'6"
 Registracija: 6–7 val. v.
 Peržiūra: 7–8:30 val. v.

Sekmadieni, rugsējo 11 d.

Mergaitės, nuo 7 ir 9 metų, ūgis – iki 4'5"
Registracija: 9:30–10:30 val. r.
Peržiūra: 10:30 val. r. iki 12 val. p. p.

Berniukai, nuo 10 ir 17 metų, ūgis – iki 5'8"
 Registracija: 11:30 val. r. iki 12:30 val. p. p.
 Peržiūra: 12:30–1:30 val. p. p.

Mergaitės, nuo 10 ir 16 metų, ūgis – nuo 4'6" iki 5'0"
 Registracija: 1-2 val p. p.
 Peržiūra: 2-5 val. p. p.

Privalomos šokėjų repeticijos prasidės rugsėjo 25 ir vyks spalio, lapkričio bei gruodžio mėnesiais Joffrey Tower pastate. Spektakliai bus rodomi gruodžio 10–30 d. Auditorium teatre. Kalėdų dieną, gruodžio 25-ąją, spektaklio nebus.

„Joffrey Ballet” info

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Rugsėjo 6 d., antradienį, Lietuvių meno ansamblis „Dainava“** pradeda naują veiklos sezoną. Repeticijos vyks antradieniais, 7:45–9:45 val. v. galerijoje „Siela“, Pasaulio lietuvių centre. Laukia turiningi, įdomių koncertų kupini metai, tad sekite pranešimus spaudoje.

■ **E. Gervicko lituanistinė mokykla skelbia naujųjų mokslo metų pradžią** – rugsėjo 10 d., šeštadienį, 11 val. r. Adresas: Our Lady of Lourdes Church, 150 Varinna Drive, Rochester, NY 14618.

■ **Rugsėjo 16 d., penktadienį, SLA 307 galerijoje, 307 West 30 Street, New York, NY, 6:30 val. v. vyks susitikimas su aktorais, režisieriais Gediminu ir Ainiu Storpirščiais.** Tėvas ir sūnus atliks autorines dainas, skaitys eiles, monologus iš spektaklių.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba kviečia į naujo veiklos sezono atidarymą.** Rugsėjo 18 dieną, po 11 val. r. šv. Mišių, vyks apvalaus stalo diskusija tema „Neatskleista Lietuvos istorija: karalystė ar kunigaikštystė?“ Gera proga pasiklausyti įdomios diskusijos, pabendrauti, pasivaikinti. Lauksime visų!

■ **Rugsėjo 23 d., penktadienį, ir rugsėjo 24 d., šeštadienį, 8 val. v. The Kitchen teatre, 512 West 19th Street, New York, NY, vyks levos Misevičiūtės monospektaklis „Tongue PhD“.** Bilietus galima įsigyti The Kitchen teatro kasoje tel. 212-255-5793, ext. 11.

■ **Spalio 8 d., šeštadienį, San Francisco apylinkių lietuviai kviečiami į lietuviškų šokių ir muzikos ansamblio „Dainava“ koncertą** Presidio Dance Theatre, 386 Moraga Ave., San Francisco, CA. Pradžią – 5 val. p. p., įėjimas – nemokamas.

AMBASADA KVIEČIA DALYVAUTI TIESIOGINIAME TELETILTE

Siekdami paskatinti užsienyje gyvenančius lietuvius aktyviau dalyvauti Lietuvos ekonominiame, socialiniame ir politiniame gyvenime, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga drauge su Pasaulio Lietuvių Bendruomene ir Lietuvos Respublikos diplomatinėmis atstovybėmis inicijuoja debatų ciklą, skirtą artėjantiems Seimo rinkimams.

Jų metu bus siekiama supažindinti užsienio lietuvius su Lietuvos politinių partijų programomis, siekiais ir išsipareigojimais, susijusiais su emigracijos mažinimu, re-emigracijos politika bei kitais svarbiais šalies piliečiams klausimais.

JAV Lietuvių Bendruomenės pilietinis projektas #DABAR (www.musumetasdabar.lt) kartu su Lietuvos Respublikos ambasada Washingtonė džiaugiasi galėdamas prisidėti prie šios iniciatyvos ir kviečia visus gyvai pabendrauti su politinių partijų vadovais bei Naujamiesčio rinkiminės apygardos kandidatais užduodant jiems Jums rūpimus klausimus.

Tikimės, kad ši diskusija paskatins didesnę Lietuvos piliečių, gyvenančių JAV, dalyvavimą rinkimuose.

Debatų rugsėjo mėnesį 2016 m. planuojami Londone, Stokholme, Osle, Berlyne ir Briuselyje.

Tiesioginis teletiltas iš Briuselio su Naujamiesčio rinkiminės apygardos kandidatais vyks Lietuvos Respublikos ambasadoje Washingtonė rugsėjo 5 d., pirmadienį, nuo 1 val. p. p. iki 3 val. p. p. Nepraleiskite šios ypatingos progos susipažinti su kandidatais.

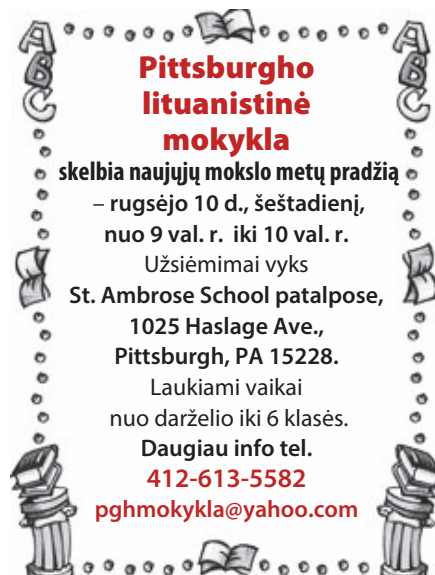
Užsiregistruoti dalyvavimui diskusijoje galite el. paštu: amb.us@urm.lt.

URM info

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

LANGAS Į

Nijolės Oželytės GYVENIMO MOMENTUS

RUGSĖJO 10D. 7:00 V.V
RUGSĖJO 11D. 12:00 V.P.P. (PO MIŠIŲ)
Renginys vyks: Galerija "Siela"
14911 E 127th St, Lemont, Illinois 60439

ŠEŠTADIENĮ BILIETAI PO \$35, SEKAMDENĮ \$30
BILIETUS GALĖSITE ĮSIGYTI KAVINĖ "RŪTA" ARBA ATSISKAITANT
PAYPAL: MOTHERSUNIONFOUNDATION@GMAIL.COM
ATSISKAITANT PAYPAL, REKOMENDUOJAME PARAŠYTI MUMS EMAIL:
MOTHERSUNIONFOUNDATION@GMAIL.COM, ARBA TEIRAUTIS TELEFONU
1(630) 2079816 ARBA 1(847)6681731.

PO RENGINIO GALĖSITE ĮSIGYTI N. OŽELYTĖS POEZIJOS KNYGELĘ.
ORGANIZATORIAI, VAKARO SVEČIUS VAIŠINS UŽKANDĖLĖMIS,
BEI VYNO TAURĖ.

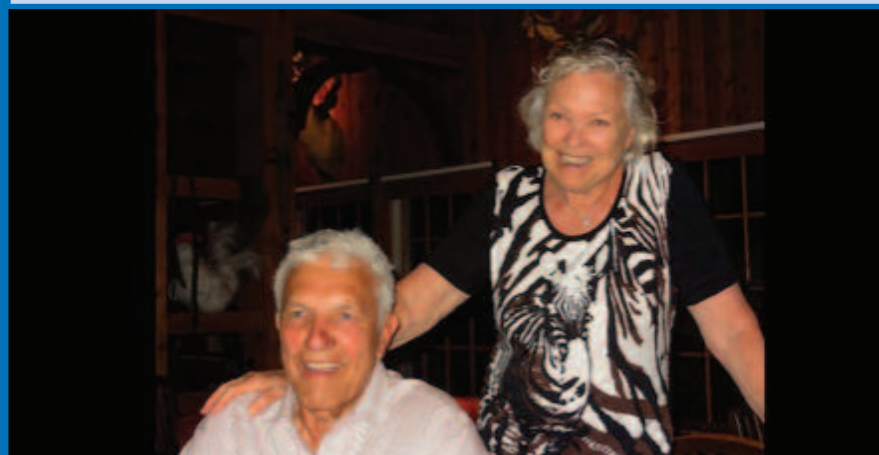

ORGANIZUOJA RENGINĮ

Metiniai „Draugo“ pietūs rengiami spalio 30 dieną, sekmadienį, Willowbrook pokylių salėje Willow Springs priemiestyje.

„Draugo“ skaitytojai, rėmėjai, lietuviškos parapijos ir mokyklos, lietuviškų įstaigų ir organizacijų atstovai kviečiami pasižymėti šią datą savo kalendoriuose. Jūs visi labai laukiami svečiai!

JAMES LIAUTAUD VARDINIŲ STIPENDIJŲ ĮTEIKIMAS

Vydūno jaunimo fondas
maloniai kviečia Jus dalyvauti

JAMES „BIG JIM“ LIAUTAUD ATMINIMO POPIETĖJE IR VARDINIŲ STIPENDIJŲ ĮTEIKIME

Rugsėjo 18 d., sekmadienį, 12:30 v. p. p.,
Lietuvių dailės muziejuje
Pasaulio lietuvių centre Lemont, IL

Vietas užsisakyti tel. 708-598-7438
(Aldona Rauchienė)

aldrauch@gmail.com